

**The Translation of Civil Procedure Terminology:
An Annotated Lexicon Dutch to English**

Thesis MA Linguistics: Translation in Theory and Practice (Dutch/English)

Saskia van der Velde

Leiden University

Student number: 0626759

24 October 2014

Supervisor: A.A. Foster

Second reader: K.L. Zeven

Contents

Introduction	1
1. Making the lexicon	3
1.1 The terminology	3
1.2 Thematic or alphabetic lexicon?	5
2. Translation of legal terminology	9
2.1 Law, translation and text types	9
2.2 Source-culture or target-culture-oriented?	14
2.3 Legal systems and functional equivalence	15
2.3.1 Near equivalence: extensive and restrictive interpretation and stretching ...	18
2.4 Alternative procedures for translation	19
2.4.1 Borrowing	19
2.4.2 Paraphrasing	20
2.4.3 Neologisms	20
2.4.4 Neutral terms	22
2.4.5 Bilingual legislation and co-drafting	23
3. Civil Procedure Terminology Translated	24
3.1 Structure of the lexicon	24
3.2 The Lexicon	25
1. Grondbeginselen van een civiele procedure	25
2. Deelnemers van een civiele procedure	28
4. Documenten	47
5. Procedure	59
6. Beslissing	74
7. Executie	76
4. Conclusion	79
References	82

Introduction

Worldwide there are many texts that need to be translated into another language, texts of which the subject matter can differ greatly. One of these subjects are texts concerning the law. When legal texts are translated, it is important that these texts are translated well in order to avoid miscommunication. Cao claims that the translation of law "has played a very important part in the contact between different peoples and different cultures in history, and is playing an even more important role in our globalised world" (2). Also, the demand for legal translation is increasing due to globalisation and exchange between people and states (Cao 2).

Legal translation is an interdisciplinary practice, combining both linguistics and law. Still, much of the academic research that has been done in the field of legal translation has its roots in law rather than linguistics. As Rayar states in the 1990s, legal translation problems have been discussed more often by lawyers than translators (63), yet "the legal translator's skills and tasks are very different from the lawyer's", as Cao states (5). Important is that the translation of legal texts requires special skills as well as knowledge. A legal translator has to find terms that can be correctly understood in the source culture and (legal) source language. Especially for procedural law, translation can be a time-consuming task. Procedural terminology has not been translated or discussed as much as substantive law. There are several translations of the Dutch Civil Code in English, for example by Warendorf. The Dutch Criminal Code has also been translated, as discussed by Rayar. When there are translations available for procedural terms, for example in Van den End's *Juridisch-Economisch Lexicon*, there is no justification or explanation as to how the translator has translated these terms. Šarčević claims that many of the bilingual legal lexicographers "have failed in their attempt to provide accurate translation equivalents", making legal dictionaries unreliable (n.d. 1). This is partly due to the lack of justification. As Rayar has argued, many legal lexicons do not explain whether or not translated terms are for example considered equivalents, stretched or borrowed, or even neologisms (63).

The reader of such lexicons does not know how and to what extent the English translations given are equivalent to the Dutch terms. He does not know whether these English terms are used in English or American law either, or whether they have been invented by the translator as a compromise. This is necessary in order to understand comparative law and so that translators are able to provide good translations.

In this thesis I will compile an annotated lexicon of civil procedure terminology translated from Dutch to English. The structure of the thesis is as follows: In chapter 1 I will discuss how I have compiled the lexicon: what kind of terminology the lexicon deals with, and why I have opted for a thematic approach. Chapter 2 deals with the translation of the terminology. In this chapter I will discuss the language of law and text types, whether a translation should be source-culture or target-culture-oriented, how we can relate functional equivalence to legal translation, and which translation procedures can be applied in legal translation. Chapter 3 presents the lexicon itself, as well as an evaluation of the translations found and the translation procedures applied. I will end my thesis with a conclusion on the most important findings.

My goal is to research which translation procedures can be used for the translation of these terms, and how these are applied in practice. Some translation scholars use the term *method* only for the translation of texts, such as Peter Newmark, who distinguishes *method* and *procedure*, where *procedure* refers to the translation of words or sentences (81). In my thesis I will therefore use the term *procedure* to refer to the translation of terminology. By compiling an annotated lexicon I want to research as well as motivate the translation choices of terms used in the area of civil procedure from a legal translator's perspective, in order to find out what the most useful procedure is to translate procedural terminology, and what the best way is to go about the translation of procedural terminology.

1. Making the lexicon

1.1 The terminology

In order to create an annotated lexicon, one of the first steps is to draft a list of terms. The terms collected in this thesis are legal terms that are used in laws and texts on civil procedure. Florijn defines a legal term according to a list of criteria. According to Florijn a legal term is a term that refers to a legal concept. It also has a meaning within a legal context that differs from its meaning in ordinary speech. It is used generally, but its meaning has been specified by lawyers. The term is archaic in ordinary legal language or comes from a foreign (legal) language and its use is (almost entirely) limited to legal texts. And lastly, the term only occurs (as far as is known) in a legal context (Florijn 13). These criteria "have to be used with some flexibility", Florijn states, but nonetheless they give a good overview of the sort of terms that have to be included in a legal lexicon (13). Every legal system and legal language uses a different "complex and unique" vocabulary (Cao 20). Legal language often makes use of formal or archaic terms, but also of "word strings, common words with uncommon meanings and words of over-precision" (Cao 20). The terminology can most clearly be found in legislation, text books and other legal text types (see 2.1). The Dutch civil procedure terminology for this thesis is mostly taken from Schaafsma-Beversluis' *Boom Basics: Burgerlijk Procesrecht* (2010). I have chosen this textbook because it is a recent and clear summary of Dutch civil procedure that also refers to and quotes from the relevant legislation.

So far I have only used the words *terms* and *terminology* to refer to those words that are included in the lexicon. A distinction has to be made between *words*, *terms* and *lexical items*. The terminologist Sager states that the general class of lexical items consists of terms, words and proper names (259). He explains that whereas words refer to general concepts, terms "refer deliberately to specific concepts within particular subject fields and therefore constitute a sub-system of

knowledge" (259). This means that terms must be defined by means of a very detailed definition in order to avoid "fuzzy reference which, in lexicography, allows definition by means of synonyms" (Sager 260). A term is used within a specific discipline and has such a specific meaning that the use of a synonym to refer to the exact same thing is impossible. Words function in general reference, and can be used in several disciplines or subject fields (Sager 260). Words and terms also refer to a certain concept. The term *concepts* is defined by the International Standard ISO as "units of thought, used to structure the knowledge and perceptions of the surrounding world" (Sager 259-260). In the case of terminology, a concept has to be identified before it can be defined and named, Sager states (260). This can be explained by the fact that terms are used in specialist language and cannot be used interchangeably with other terms. The definitions connected to terms are therefore more fixed than those connected to words with synonyms. The ways in which words can be used is thus not as limited as is the case for terms. Comparison between concepts, both with broader and different concepts, is an important feature of terminological definition (Sager 260). Because terminology refers to a certain concept, this means that a term can refer to an actual object, relationship, action or procedure. Terms can therefore be considered referents, as Gramley states (59). A specific legal term, or referent, does not always refer to the same concept in every system or culture, however. This provides certain complications for the comparison between terms and equivalence, which I will discuss in the next chapter on the translation of terminology.

These legal terms have to be included in the lexicon in a useful manner for the reader. This means that not all possible word forms are included. Most dictionaries work with headwords. These can be lexemes, compounds or derivatives. I will refer to the words or word combinations included in my annotated lexicon as terms or lexical items. Terms that can be considered conjoined phrases that are always used in that way in a specifically legal context are kept together as one term in the lexicon. An example of this is 'hoor en wederhoor'. Although this conjoined phrase could be divided into two nouns they

are always used together in context. As Tiersma states, joining together words or phrases with the conjunctions *and* and *or* is a typical feature of legal style (12). He is referring to English legal language, but the same applies to Dutch legal language. I have also grouped terms that refer to the same concept together. This means that sometimes - what I for clarity also call - *terms* are actually rather long in this lexicon.

1.2 Thematic or alphabetic lexicon?

In order to compile an annotated lexicon, one also has to decide how to categorize and organize the terminology. Lexicography is often considered the same as making a dictionary, and a dictionary is often in alphabetical order (McArthur 74). McArthur notes that there are also no sharp-edged distinctions between the terms *dictionary*, *lexicon* and *thesaurus* (79). According to the Oxford English Dictionary, the term *lexicon* has different definitions. It can be considered “a word-book or dictionary”, “the vocabulary proper to some department of knowledge or sphere of activity”, “a list of words or names”, and in linguistics “the complete set of meaningful units in a language; the words, etc., as in a dictionary, but without the definitions” (OED online). The lexicon compiled here consists of legal terminology, its translation and annotations. It can be considered a dictionary in the sense that it gives a translation for each term. However, the terms that are translated here are part of a specific ‘department of knowledge’, that is to say legal Dutch. They are terms that have a meaning in the field of civil procedure. The term lexicon can thus be applied without any problems. A lexicon can be alphabetically organized, but does not necessarily have to be. As McArthur states: “... however dominant alphabetic listing may be at present, there has always been an alternative tradition available for exploitation” (147).

McArthur researched the use and history of reference works in his book *Worlds of Reference* (1986). On the origin of thematic lexicons, he states that Romans learnt Greek and Greeks learnt Roman by using *vocabularia*. These *vocabularia* were organized “in themes or conventionalized topics” (McArthur 75).

Also Anglo-Saxon scholar Aelfric compiled a thematic list of the Christian worldview, which included chapters on diseases, colours, herbs, parts of a city and so on (McArthur 75). These *vocabularium* include “the circle of what was traditional, acceptable and good” and also “put the continuum of life into manageable containers” (75). In other words, the thematic vocabulary made it possible to include those terms which were considered important, and for them to be grouped together in groups to make them manageable. Thematic *vocabularia* “served to help students learn their Latin words” (McArthur 112). For didactic purposes these thematic lexicons were favoured. Thematic structuring is also closer to the way our minds work than alphabetic categorization (McArthur 151). Knowledge is stored in the brain as a “network of interrelated concepts” in an hierarchical structure (Baddeley in McArthur 152). Therefore the semantic memory of an individual can also be referred to as the mental lexicon. As Gramley notes: “it seems much more likely that we associate linguistic with non-linguistic knowledge so as to build up categories or fields of words and things” (7).

In *Lexicography: An Introduction*, Jackson also states that a thematic presentation can help learners, because teaching is often done by topic and it can help making the appropriate choice of word (155). In this annotated lexicon, the focus will not be solely on the translation of the terminology, but also on the meaning and usage of the terminology. This is the main reason why I have opted for a thematic approach. An annotated lexicon for translated civil procedure terminology will be used mostly by legal translators and lawyers, most of whom are consulting a lexicon because they want to quickly find a translation. Because legal translation concerns more than one legal system, I think the user can benefit from an approach including context and division. In a way, a legal lexicon serves a didactic purpose, because not all will be familiar with both systems and languages. As mentioned earlier, to focus solely on terminology would miss the point of translating with a communicative function in mind. Terminology is always embedded in a context, and within legal translation it is also part of a legal system. A reader has to be able to comprehend the meaning of a translated term in how it

can be used in the legal context. If the translated term does not make sense in a target language context, then such a lexicon fails to be a useful source. When compiling a lexicon, one of the main goals is to create a lexicon that is considered useful by its users.

A disadvantage to a thematic lexicon is that when one is looking for one specific term, it can take more time to find than in an alphabetic lexicon. However, I believe that when the thematic lexicon is compiled into logical self-explanatory subgroups, it will not be difficult to find the term you are looking for. Moreover, this lexicon will be nowhere near as extensive as for example a dictionary of all words known in the English language. For the purpose of translation in such a specific topic, a thematic lexicon gives an extra overview of the use of these terms. If one still wants to find a word alphabetically ordered, an alphabetic index can provide the solution. One of the most famous thematic lexicons is *Roget's Thesaurus*. In his lifetime Roget did not add an alphabetical index because he felt this would defeat the work's purpose, which was "to create a reference work containing words 'arranged ... according to the *ideas* which they express'" (Jackson 149). Many users, however, felt that they needed alphabetic support, so after Roget's death his son added an alphabetic index (McArthur 121).

Another reason to opt for a thematic approach for this lexicon is that civil procedure consists of a procedure that has certain people involved and follows certain steps. In a thematic lexicon the annotation can focus on the context more clearly by including the process of the procedure. In order to make this extra clear the procedure could also be visualized by diagrams. If I were to opt for an alphabetic approach, the context would be more confusing because the overall process of civil procedure would be lost. A thematic approach can also avoid having to repeat the same context many times, and can thus avoid confusion for those who are not fully familiar with civil procedure in different legal systems. The procedure structures itself, and the terms that are included in this lexicon are part of the same lexical domain or semantic field. It is, however, impossible to

determine which method of ordering in groups is the best (McArthur 147). In the examples McArthur recalls, this thematization was based on everything to do with life and the world in general. This is also because McArthur's work precedes mass use of the computer. For my purposes the terms on civil procedure can be sub-thematically organized, according to how one starts a civil case and which incidents occur during the process. Procedure is fixed in legislation and practice, which provides a handy basis for sub-thematization. This means that there is a fixed procedure that, by law, must be consulted and followed accordingly. Every possible incident is accounted for, and named either in legislation or text books.

This shows that a thematic organization can be considered more important for a lexicon consisting of terminology than for a dictionary for words. Terminology has a fixed definition within a certain field, and terminology is thus used within a specific context. The context of these terms can be made apparent by thematization or even sub-thematization. Also the usage of terminology is not as free as that of words. Whereas words can often be used interchangeably this is not the case for terminology. The thematic organization of this annotated lexicon is divided into the sub-themes basic principles of civil procedure, participants in civil proceedings, courts, documents, proceedings, judgment and execution.

2. Translation of legal terminology

2.1 Law, translation and text types

Before discussing the possible translation procedures for legal terminology, and for legal procedural terminology, it is important to discuss how text types are significant for translation. It goes without saying that, apart from in lexicons or dictionaries, legal terminology is always embedded in a text. Legal texts and translations of legal texts serve a communicative function, and are used for diverse purposes. Focusing on the translation of terminology is one side of the translation process, but terminology is not used in just one text type or genre. Dutch civil procedure can be found in legislation such as the Dutch code of civil procedure, the *Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*, but also in the relevant documents that are used in proceedings, text books on law in general or specific books on civil procedure, and so on. Distinguishing the diverse purposes of texts and text types can help a translator to decide which translation procedure is best suitable.

As a group, legal texts can be classified under special-purpose texts. Special-purpose texts are those kind of texts for which a translator requires "excellent knowledge of the particular subject-matter" (Fedorov in Šarčević 6). Special-purpose texts are considered to be technical texts, scientific texts, official documents and commercial texts (Šarčević 6-7). In these fields, special and specific language is used that differs from ordinary speech. However, the language as it is used in law requires more interpretation than other such special-purpose languages (Rayar 64). As Šarčević points out: "Unlike medicine, chemistry, computer science, and other disciplines of the exact sciences, law remains first and foremost a national phenomenon" (13). Moreover, it is dynamic, in the sense that the meaning of a term within a system is not always fixed. Every legal system works differently in terms of terminology and expression. Therefore a term to be found in one system might not even exist in another.

In the 1970s linguist and translation scholar Reiß distinguished three text types: informative, expressive and operative (Munday 114). Reiß considers legal texts, as all special-purpose texts, to be informative (Reiß in Šarčević 9). The translation of so-called informative texts should focus on transmitting the factual and conceptual content, without redundancy and with the use of explication whenever needed (Munday 114). The translation of an operative text should “produce the desired response in the TT receiver” (Munday 114). In her book *New Approach to Legal Translation* (1997), Šarčević discusses language usage in legal texts. She too claims that legal texts should not be considered the same as other special purpose texts because their primary function is not informative but conative or vocative¹ (9-10). Šarčević considers legal texts to be primarily conative because they are addressee-oriented, provoke the addressee to action and impose a certain behaviour (10). She refers mainly to legal instruments such as laws and contracts. In my opinion these sort of legal texts can be seen as both conative and informative. I agree with Šarčević that regulatory texts are conative, but although they regulate the behaviour of the addressee, they do not always require a direct response or action from the addressee. This is only the case when one does not act according to the laws or contracts involved, or is intending to do so. They prescribe legal action only where action is involved. But more importantly, laws and contracts are not the only legal text types. Thus, not all legal text types have the same sort of function. Different text types and their functions result in different ways of translating legal terminology, because legal terminology does not appear in just one text type. In a lexicon terminology is put out of context, making the distinctions even more difficult.

Both Šarčević and Kjaer have detected three different categories of legal texts. Kjaer considers the categories to be different levels, in which the highest level influences the language use of the other levels (Rayar 67). In her view, the first level consists of texts in which law is fixed or determined, so legislation. Then there is the level consisting of law as it functions in practice, such as judgments.

¹ This is what Reiß considers operative.

The last level Kjaer distinguishes deals with texts through which lawyers communicate with other lawyers, such as literature, textbooks and legal commentaries. In this model the first level is the most important level and provides terms that the other levels are dependent upon. What this illustrates is that there are different kinds of text in law that can each use language differently. Šarčević divides texts into three of the same categories, but focuses on the function of the text (11). The first group are texts that are primarily prescriptive and thus regulatory, such as laws, regulations, codes, contracts, treaties and conventions. The second group are what she calls hybrid texts, such as judicial decisions, actions, pleadings, briefs, appeals, requests and petitions. These are primarily descriptive, but at times also prescriptive. The third category are purely descriptive texts written by legal scholars, for example legal opinions, law textbooks and articles. Yet there are more text types on law, such as literary texts, sociological or even psychological texts, in which legal terminology is a form of re-registration.

The law as part of the first category is one source and genre that can be discussed. Fortunately, the Dutch Criminal Code has been translated into English. On this topic its translator, Rayar, has written an article in which she tries to use this particular translation to deduct a methodology that can be used in legal translation. Rayar states that parameters such as text type, source and target language, the legal systems involved, the target audience and to some extent legal and interpretative techniques are of a great influence for such a methodology (63). Questions that have to be asked in preparation are those concerning the subject, text type, goal of the original text, goal of the translation and the target audience (Rayar 70). Moreover, the age of the text, legal systems and the function of the text have to be taken into consideration (Rayar 86).

Legal texts such as the criminal code need interpretation first (Rayar 72). Its terminology and phraseology consists of technical legal language that needs to be understood and well-defined. Rayar states that this can be done by consulting case

law and commentaries (72). For Dutch civil procedure these are for example *Burgerlijke Rechtsvordering* (Kluwer) and the slightly outdated *Verklaring van het Nederlands Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering* by Van Rossum and Cleveringa (Snijders 243). Another example is *Text & Commentaar: Burgerlijke Rechtsvordering* by Van Mierlo and Van Nispen. The next step is to research the law of the source culture carefully to see what areas of law are involved and whether or not terminology has been changed over time (Rayar 73). For example, in England and Wales, the terms *writ of summons* and *plaintiff* have been changed into *claim form* and *claimant* respectively since April 1999 (Gubby 63). Rayar's following step is to consider the aspect of communication, which is related to the prior knowledge of the reader, as I will discuss below. Then comparative law and linguistic research has to be applied, and translation options collected. Finally, a decision has to be made as to how one is to going to translate a term, and one has to make sure this is consistent throughout the entire text. For a terminologist this consistency is irrelevant, because there is not one text.

Rather than to strive for functional equivalence, as will be discussed in 2.3 below, Florijn notes that it might be even more important to consider the interpretation by the target readership (20). It is essential to keep the goal and context of the translation in mind. Communication is important in translation, and the reading ease of legal texts seems to be linked to the reader's prior knowledge of the subject (Rayar 75). For terminology this means that perhaps not the same terminology is used in texts that are written for an audience without much prior knowledge. Šarčević states that "the language of law is used strictly in special-purpose communication between specialists, thus excluding communication between lawyers and non-lawyers" (9). Considering all the possible different text types, I disagree with this statement. Šarčević comes to this conclusion by following the linguistic reasoning that "successful communication presupposes interaction between producers and receivers" (Šarčević 58). Although legal texts have both direct addressees and indirect addressees, the direct addressees are the ones reading and interpreting the text (Šarčević 60). But even direct addressees

are not always the same for each legal text. As Šarčević has also claimed, her own study focuses merely on the first two categories of legal texts, thus disregarding the category of texts written by legal scholars.

In translation theory, there has therefore been a shift from translation focussing on the conveyance of the original meaning of a text to different possible translations for different receivers (Šarčević 18). Nord notes that "the structural properties of any target text have to be adjusted to the function it is intended to have for the target-culture recipient" (17). Next to text type and the target readership, Grit also mentions a third factor that is important, namely the purpose of the text. Is the main purpose to give precise information or is it an atmospheric description (190). The addressees play a part in the *skopos* of the translation. Vermeer defines *skopos* as "a technical term for the aim or purpose of a translation" (227). The aim of a text on civil procedure can differ from informing a party, lawyer or student on legal proceedings. It can be a text, for example, from a document used directly in court or from an academic textbook. A translation for court perhaps needs to be more detailed than a textbook. As Vermeer notes, when a translation is used instrumentally it "does not need to reproduce every detail, but aims at an equivalent effect" (238).

Unfortunately, terminology in a lexicon or dictionary lacks context. As my lexicon will indicate, there are terms that refer to one and the same concept, such as *verzoeker*, *rekwestrant*, *requestrant* and *rekestrant* as well as *tussenvonnis* and *interlocutoir*. These different terms can be explained because of different text types in which they occur. Laws and statutes will not use different terminology to refer to one concept, but as mentioned this is only one text type. It is therefore possible that there are different terms available that actually can be used interchangeably. Another problem with a lack of content is that it does not explain how the terminology is being used in practice. Therefore it is advisable to work with a thematic categorization rather than alphabetic, as explained in the previous chapter. Other options are to give examples of phrases in which the terminology is

being used, or to include diagrams or images that visualize the procedure by connecting terms. As Grit states with regards to the translation of culturally specific concepts, it is also important to ask if a translation's denotation and or connotation is clear enough for the reader (191). The reader has to be able to understand and use a translated term.

2.2 Source-culture or target-culture-oriented?

An important decision in legal translation, and translation in general, is whether one wants to translate source-culture-oriented or target-culture-oriented. I just briefly referred to Vermeer's *skopos* theory, which does not mean that a translated text should always adapt or conform to the target culture (237). Rayar claims that by opting to focus on the source language the translation will become too literal, especially grammatically (70-71). If the focus were on the target language, in this case British English, the translation would consist of only common-law terminology. The translated text then becomes a rewritten version of the source text, and can even be considered a new text. The reader would have no idea that the text is about Dutch law, or if he did he would not know what would be particularly Dutch about it. Rayar emphasizes that a focus on the source language results in a strange alienating text (71). In my opinion this is unavoidable because the text is actually about another legal system. Still, this does not mean that a translator should translate as literally as possible. As Venuti states, a translated text is generally judged as acceptable when it reads fluently, there are no linguistic or stylistic peculiarities, and it appears as the original rather than a translation (1). This is what he calls the invisibility of the translator, because "the more fluent the translation, the more invisible the translator" (2). This means that usage and syntax are important elements to take into consideration as well (Venuti 1). A literal translation would decrease the reading ease. Despite this Venuti claims that domestication is not necessarily a good thing. It increases the invisibility of the translator, while he finds the translator should not be invisible. The translator should therefore present foreign texts as foreign.

Every legal system is different and has its own peculiarities. For someone practising law it makes sense that their own legal system and the legal language that accompanies it will be most familiar. This is in favour of translating target-culture-oriented. The views of the team translating the Dutch Criminal Code into English was rather that, because specifically Dutch law had to be translated, the use of terms from the common-law system had to be limited (Rayar 71). This view in favour of a limitation of foreignization can be explained by the usage of legal terminology and the accompanying texts. Legal texts are always embedded in the legal system from which they originate. When source texts are translated, the question needs to be asked in what legal system the target text will function. This is not necessarily always the same answer for texts on one subject. Legal texts are, however, "subject to special rules governing their use in the mechanism of the law", as Šarčević notes (19). This means that the legal system that governs the target text determines what kind of terminology can be used. Thus, deciding on whether to translate source- or target-culture-oriented also depends on the legal system for which it is being used. Dutch civil procedure terminology will often still function within the Dutch legal system, even if translated into English, for example because those who are being summoned are not Dutch native speakers. When a textbook mentions Dutch law, the author will most likely refer to the Dutch system in particular. That said, it can occur that terms from the target system are suitable to use as a translation. If they are functional equivalents of the Dutch term, the readability and understanding of the term will increase when this term is used. This is preferable to a literal translation of the target text. Therefore it is unavoidable that elements of both cultures are involved in the translation of terminology.

2.3 Legal systems and functional equivalence

In legal translation it is inevitable that the translator has to deal with different legal systems. He or she needs to have knowledge of the legal systems in order to both understand the source text as to be able to translate this text. The system of the

Netherlands can be considered as part of Romano-Germanic law, whereas much of English law is common law (Šarčević 13). This means that the two systems are not closely related. This means that there is no full or absolute equivalence possible between terms. As Šarčević states: "the main challenge to the legal translator is the incongruency of legal systems" (13). Before one can compare legal systems, one has to decide which legal language is taken as a point of departure for translation, and subsequently which legal system. If translating from Dutch to English, which is what this lexicon is going to do, this issue needs great attention because there is no one Dutch legal language, nor is there just one English legal language. The Dutch language for example is used for the legal systems in the Netherlands, Belgium, Aruba, the Netherlands Antilles and Surinam (De Groot 27). The English language is used amongst others in England and Wales, Scotland, the United States, Canada and Australia. In principle all these legal systems have their own terminology. Moreover, within one system legal terminology can differ per area of law. As I will explain later this can be useful to find translations, but for now I would like to focus on the fact that a translator has to choose which system he or she is translating into. In my thesis, the terminology that has been selected comes from the legal system as it exists in the Netherlands. For the translation, I have focussed on the English legal system, rather than the American legal system or other legal systems using the English language.

Definitions and usage of the terms in law have to be compared for translation. A translator has to take notice of the structural differences of legal terminology, namely conceptual hierarchies, the scope of application, and the legal effects (Šarčević 242-243). For the translation of Dutch civil procedure terminology in a thematic context, it would be most convenient to find English terms that are considered functionally equivalent to the Dutch terms. This is what is often required in translation (Florijn 20). Functional equivalence does not have one solid definition in translation theory. A functional equivalent is defined by Šarčević as "a term designating a concept or institution of the target legal system having the same function as a particular concept of the source legal system" (236).

Rayar claims it is better to speak of correspondence either lexically or functionally than to speak of equivalence (79). Šarčević refers to this category as near equivalence (238), as opposed to partial equivalence and non-equivalence.

Florijn claims that the particularity of specific legal languages needs attention more so than solely looking for functional equivalents (20). A legal translator needs knowledge of legal systems in order to determine what can or cannot be a suitable translation. He or she acts as a mediator who weighs up translation options carefully. Comparative law has to be applied between the legal source system and the target source systems in order to translate terms. Terms need to be compared not just as words but also conceptually (Rayar 76). It is important to research how a term functions within a legal system in order to find a functional equivalent that is acceptable and accurate to use. This means that the context of the term also has to be taken into account. Although functional equivalence is often preferred, it can have disadvantages. As Šarčević states: "The fact that a functional equivalent has the same function as the source concept does not necessarily mean that it is acceptable for the purpose of translation" (236). For example, Gubby mentions references to the specific Civil Procedure Rules, such as a *Part 20 claim* that covers a counterclaim and third party proceedings for an indemnity or contribution (63). The term *Part 20 claim* will be understood by an English lawyer, but certainly not by everyone. This is one disadvantage a functional equivalent can have. Another is that the use of functional equivalent translations gives rise to the misconception that both legal systems are equal and alike. Yet the most important aspect is that a target term can be understood by the English reader, and can be used without giving rise to problems. For this the use of a functional equivalent is a very good translation procedure.

Another option the translator has is to use a lexical equivalent. When the term is literally translated, this can result into problems when the reader has no prior knowledge, Grit states (190). Using lexical equivalents for realia which are very transparent, such as translating the Dutch *KNMI* with Royal Dutch

Meteorological Institute, is a good option (Dorst 117). However, lexical or literal equivalents are not always functional equivalents. When they are not functional equivalents, such translations result in a different meaning in the target culture than the source culture. An example where it does not work is to translate the Dutch *formele procespartij* with 'formal (process)party'. As explain in the lexicon later, the term 'formal party' has a very different meaning than *formele procespartij*.

2.3.1 Near equivalence: extensive and restrictive interpretation and stretching

As mentioned equivalence is only possible when one is translating within one legal system. De Groot is of the opinion that when there is a case of partial equivalence in translation this should be stated in the dictionary. Yet he does not explain when a term is considered a partial equivalent (33). Fortunately this is discussed by Rayar. Rayar distinguishes two different forms of partial equivalence: within a certain hierarchy, namely extensive or restrictive interpretation, and stretching (80). Rayar defines extensive interpretation as broadening definition. This means, for example, that a judge can consider certain acts to belong to an existing and fixed definition. An example for this is to translate the Dutch *goed* with the English *property*. *Goed* only includes tangible property, whereas *property* includes more such as choses in action. Restrictive interpretation can occur when the meaning of a term is delimited to correspond to a narrower equivalent. The second option in partial equivalence is stretching, which Rayar illustrates with the English *libel* and *slander*. In the Dutch legal system there are more forms of defamation. To solve this the translator can opt to stretch an existing term such as defamation into, for example, aggravated defamation, libellous defamation and simple defamation (80). Gramley describes this as semantic narrowing. Semantic narrowing can involve "the addition of semantic features, which has the effect of limiting what a word can refer to" (99-100). Although Gramley is talking about adding features to an existing word, without changing that word. Rayar's idea of stretching is actually creating a neologism, because *aggravated defamation* as a word combination did not exist

before. These translation options Rayar gives, extensive and restrictive interpretation and stretching, together are what Šarčević refers to as lexical expansion (250).

2.4 Alternative procedures for translation

2.4.1 Borrowing

In case there are no acceptable functional equivalents available, De Groot distinguishes three alternative options for translation that a translator can use (29-30). The first option is to borrow a term directly from the source language, without translating it. This is what Gramley refers to as a *borrowing* or *loan word* in language (88). If the borrowing is used as a translation procedure, the term can be clarified by adding a literal translation in the target language. Borrowing is often useful for names, for example of institutions. However, for a thematic lexicon borrowing is perhaps not the best option. Those consulting a lexicon of course hope to find a translation rather than a term left in its original language. Yet sometimes it is not possible to find a suitable translation through another preferable procedure. It is also used often in texts, because the borrowing procedure makes sure that there is no conceptual confusion. Unlike linguists, lawyers seem to strongly favour the use of borrowings (Šarčević 257). This finding can be useful when considering the target audience. In translation theory Grit also refers to this option for the translation of *realia*, culturally specific words or phrases. He states that it is only suitable when the reader already knows the term (192). A disadvantage is that for the reader it can be considered annoying and forced to keep all the original expressions. Dorst adds that this procedure works well for tourist information, because here the reader will have a specific interest in the source culture (117). Another advantage is that there will be no problem with equivalence, because there is no target term translation. Still the main purpose of a translation is to make terminology available to someone who does not understand the source language.

2.4.2 Paraphrasing

The second alternative option for translation De Groot mentions is to describe the term in the target language (29). This is what Rayar calls paraphrasing (81). If there is no equivalent term to be found then the legal translator can describe the source term, create a definition, in order to explain what it means. This is a form of explicitizing the denotation. Paraphrasing can take different forms. It can either include almost an entire definition of the source term or it can be less elaborate. Šarčević warns that paraphrasing needs to happen carefully because the translator "is essentially taking on tasks traditionally reserved for drafters" (254). An advantage of this option is that it means that the reader will be able to understand the meaning of the term, no matter which legal system he or she is accustomed to. This is not the case when one borrows a term without translating it. By paraphrasing, a text will also become very long winding. This is inconvenient for authoritative texts.

2.4.3 Neologisms

De Groot's third option is to invent a neologism (30). A neologism can be defined as "newly coined lexical units or existing lexical units that acquire a new sense" (Newmark 140). A translator can come up with a new term that either does not exist in the target language yet or one that has not been used as such. Šarčević names three possibilities to create a neologism: to assign an existing term - from ordinary language or another specialized language - a legal meaning, to use an existing term of a third legal system or to create an entirely new term (259). She also considers literal equivalents part of neologisms. According to De Groot it is important that the neologism is not a term that already exists in the legal target system (31). This could cause great confusion because that term could mean something completely different within the target system from what it means in the source system. There are different methods that can be used to create a neologism in legal translation. It is best to find a neologism that is understandable for the reader in terms of its intended meaning. De Groot mentions Roman legal terms as a

possible source, but only if the lawyer who has to read the translation has some knowledge of Roman law (31). Rayar thinks this should be avoided because it assumes an appearance of equality where there is not, and it makes the text less readable (83). Šarčević is also against this option because the way the English use Latin terms can in some instances differ from the way continental lawyers use the exact same Latin terms (263). She states:

For example, the distinction in English law between *rights in personam* and *rights in rem* is based, though not accurately, on the Roman distinction between *actio in rem* and *actio in personam* (see details in Walker 1980). Nonetheless, the term *right in rem* is used as equivalent for the continental European concepts of *droit réel*, *derecho real*, *diritto reale*, *dingliches Recht*, *zakelijk recht*, etc. in Article 16 of the Brussels Convention on Jurisdiction and the Enforcement of Judgments in Civil and Commercial Matters (263).

One way to create a neologism is to find a term as it is used in another system that uses the same language. In the context of my lexicon this would mean that one could use terms for example from other legal systems that use the English language, for example from the Canadian or Australian system, as neologisms. As Groot recommends, if a translator does this, it is desirable to make a mention of this in the lexicon (31). This way the reader is aware that it is a neologism and also that it is a term that exists in another legal system. In my opinion such a translation can be considered a functional equivalent, but then from another legal system.

Foster points out that neologisms may not be understood by English lawyers (X). Foster states that “the target language term resulting from this must be accessible to lawyers in different Anglophone legal cultures, for instance because it can be found in Black’s Law Dictionary.” (X). This means that sometimes it is advisable to opt for a translation that is not fully equivalent, but at least makes sense to the English lawyer. A neologism would make less sense to a native speaker than a near equivalent. Although translating into the English legal system

is a good option in theory, it is not always possible to translate all the terminology into one target legal system. Foster points out:

... as a translator one cannot be overly religious about translating to one legal system only. The idea that a concept may be untranslatable is one that has no practical application. A neologism may not be understood. Furthermore, translators always work against deadlines and there is not much time to research the felicity of a particular find (X).

2.4.4 Neutral terms

Šarčević provides another alternative, namely using what she calls neutral terms (255). Neutral terms can be considered non-technical terms whose meaning is often broader. This option is recommended "when the intent is for the source term and its equivalent(s) to have a meaning independent of a particular legal system" (Šarčević 255). This is often done in multilingual and multilateral instruments such as international conventions. These conventions are also a good source to find translated terminology in order to collect and compare translation possibilities. Neutral terms can be connected to a translation procedure as put forward by Grit. While discussing the translation of realia, Grit distinguishes another form of paraphrasing which he calls *kernvertaling*, a translation of a term's essence, literally a core translation (193). This translation focuses on the most essential characteristics of a term, resulting in a translation that is more concise than paraphrasing. This procedure often means that a hypernym is used. The hypernym has been discussed earlier as a form of partial equivalence. A disadvantage according to Grit is that this procedure results in a more general translation of a term's specific meaning, as well as stylistically (193). The *kernvertaling* can be related to the prototype theory as put forward by Rosch, because it deciphers what a term actually means and how we see it. Gramley describes a prototype as "the image we store in our minds as examples of concepts" (59). These prototypes are culture-specific and consists of those aspects by which we define the term. The

kernvertaling thus involves dissection and analysis of the prototype of a term, and choosing for a term which has more in common with our prototype association.

2.4.5 Bilingual legislation and co-drafting

Another option to find a translation is to look at law in plurilingual countries, i.e. countries with two or more official languages. In these countries two or more languages are also used for legal texts. Laws are co-drafted in both languages. Often both versions are given equal status, instead of one being regarded as a translation. The same is true for the legislation of the European Union and international treaties. However for civil procedure the European Union only mentions particular terminology whenever such terminology is used for a particular case. This means that only some civil procedure terms will be translated in EU legislation, but certainly not all. It also means that these are either translations arising from a very specific context, or translations that are as general and neutral as possible. Still it can be useful to consult and consider these translations when they are available. Examples of co-drafting that can be useful for this lexicon are Canadian and Belgian legislation. Canada has both the English and French language. The French language can therefore be an intermediary in finding terminology. With regards to Belgian texts the French language can be an intermediary. French terms can for example help to invent an English neologism. Moreover, Dutch and French civil procedure share significant similarities. The Dutch *Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering* is namely largely derived from the French *Code de procédure civile* (Snijders 239).

For translations concerning Dutch and English, one can also consult texts and legislation from the Dutch Caribbean. In St Maarten, Saba and St. Eustatius Dutch is the official language, but English remains the means of communication for many. In St Maarten both Dutch and English are official languages. The problem with these procedures is that they are very time consuming because legislation or other sources on these legal systems have to first of all be found and then read very carefully.

3. Civil Procedure Terminology Translated

3.1 Structure of the lexicon

In this chapter I will evaluate the translations that have been used by a number of dictionaries Dutch to English and English textbooks on Dutch law. In order to do this I have given a definition for each term first. Most of these definitions are taken from R.D.J. van Caspel and C.A.W. Klijn's *Fockema Andreae's Juridisch Woordenboek* (2012), because this is a clear dictionary that quotes from relevant legislation whenever possible. The law often does not define the terminology, but only uses the terminology in context. When there was no definition to be found in Van Caspel, I have used E.L. Schaafsma-Beversluis' *Boom Basics: Burgerlijk Procesrecht* (2010) and C.J. Loonstra's *Hoofdlijnen Nederlands Recht* (2012). I have chosen these sources because they are recent text books that explain the law clearly. After the definition I have listed the translations found in the following lexicons, English text books and a general dictionary: Tony Foster's *Dutch Legal Terminology in English* (2009), A. van den End's *Juridisch-Economisch Lexicon* (2010), H.J. Snijders et al. *Access to Civil Procedure Abroad* which is a translation by Benjamin Ruijsenaars (1996), the chapter on civil procedure by Stein in *Introduction to Dutch Law* (1999) and *Van Dale Online Engels*. Whenever these translations were functional equivalents or terms worth discussing I have then added the definition of these English terms. Finally I have added a discussion on the translation of every term listed.

De Groot states that to make users of dictionaries aware of problems that arise in the field of legal translation, legal dictionaries should include a warning in the preface that the terms translated are not always equivalents (33). He also feels that bilingual legal dictionaries ought to include for each term whether or not this is a full or acceptable equivalence, partial equivalence or no equivalence at all, or if the translations are neologisms (33). I agree that translators have to be aware of translation issues. However, hopefully the translator of a lexicon or dictionary has

critically evaluated the translation options. I believe it is not necessary to warn translators in a general warning. However, whenever a given translation could cause problems depending on the different contexts for which it is used the dictionary should mention this in order to prevent incorrect usage. The more information the better.

3.2 The Lexicon

This is only a part of the entire list of terminology that has been selected by my supervisor Foster because these terms are suitable for discussion. This part of the chapter will be in Dutch due to the Dutch definitions and discussion of Dutch terminology.

1. Grondbeginselen van een civiele procedure - basic principles of civil procedure

Definitie: In het burgerlijk procesrecht zijn er een aantal grondbeginselen en kenmerken die op elke civiele procedure van toepassing zijn. Enkele hiervan zijn te vinden in de Grondwet en ook in de Wet Rv (Schaafsma-Beversluis 13).

Vertaling: Van den End vertaalt *grondbeginsel* met 'basic principle', 'fundamental principle', 'guiding principle' of in het geval van de grondbeginselen van het recht als 'basic legal principle' (490). Sniijders behandelt specifiek de civiele procedure en noemt de grondbeginselen 'fundamental principles of civil procedure' (244). Stein noemt dit de 'general principles of civil procedure' (243). Van Dale vertaalt *grondbeginsel* niet in specifieke juridische context, en noemt '(basic/fundamental) principle'.

Toelichting: Al hiervoor genoemde vertalingen zijn neutrale termen die niet voorkomen in de Engelstalige rechtssystemen. Schaafsma-Beversluis maakt binnen de grondbeginselen van een civiele procedure onderscheid tussen fundamentele grondbeginselen en andere algemene kenmerken (12). Hierbij valt bijvoorbeeld de lijdelijkheid van de rechter niet onder fundamentele grondbeginselen. Lijdelijkheid

is ook eerder een kenmerk dan een fundamenteel beginsel dat bijvoorbeeld afkomstig is uit de grondwet. Naar mijn mening is het daarom beter om ook in de vertaling onderscheid te kunnen maken. Loonstra noemt voorbeelden van beiden onder de kop 'enkele beginselen' (282). Snijders behandelt de 'fundamental principles', maar verwijst binnen dezelfde paragraaf ook naar 'general principle of good behaviour'. Omdat het zo lijkt alsof algemene kenmerken onder de fundamentele grondbeginselen vallen is dit naar mijn mening verwarrend. Van de gevonden vertalingen valt 'basic principles' of 'general principles' te verkiezen boven 'fundamental principle', zodat 'fundamental principle' gebruikt kan worden als vertaling voor de fundamentele grondbeginselen. Deze vertaling beschouw ik als een neologisme, omdat er een juridische betekenis wordt toegekend aan woorden die ook in een niet-juridische context worden gebruikt.

- **Lijdelijkheid van de rechter - judicial passiveness**

Definitie: In *Fockema Andreae's Juridisch woordenboek* wordt lijdelijkheid van de civiele rechter gedefinieerd als “het zich beperken tot door partijen voorgedragen geschilpunten en het daarbij aannemen van een min of meer afwachtende houding ten aanzien van hetgeen door partijen ter tafel wordt gebracht; in het civiele proces wordt de rechter evenwel steeds minder lijdelijk; in het strafprocesrecht en in het bestuursprocesrecht is de rechter leidend” (Van Caspel 213). Dit grondbeginsel is terug te vinden in artikel 24 van de Wet Rv.

Vertaling: Door Foster wordt *lijdelijkheid van de rechter* vertaald met 'judicial passiveness' (150). Van den End geeft een soortgelijke vertaling en noemt het 'passiveness of the court' (669). Stein noemt dit het 'so-called 'principle of "passiveness" of the courts"' (243) en even later als "'passiveness' of the courts' (244). Hij gebruikt waarschijnlijk de haakjes om aan te geven dat het om een typisch Nederlandse term gaat. Van Dale vertaalt lijdelijkheid met 'passiveness' en 'passivity'.

Toelichting: 'Passiveness' komt niet voor in de Engelstalige boeken die ik heb geraadpleegd. In Engeland en Wales bestaat het beginsel van de lijdelijkheid van de rechter echter wel. Gubby geeft aan: "The judge is neither adviser nor investigator. In general, the judge must rely upon the advocates to present legal and factual argument ... The judge acts as an impartial referee in an adversarial judicial process." (31). Hoewel de rechter in het Engelse rechtssysteem dus ook lijdelijk is, wordt dit niet specifiek genoemd of benoemd. Er is dus geen functionele equivalent. Wel is er een vertaling beschikbaar voor lijdelijkheid in het algemeen, een neutrale term, namelijk 'passiveness' die gebruikt wordt als neologisme. Hoewel de vertaling 'passiveness of the court' een goede vertaling is, kan dit verwarrend zijn voor een Nederlandstalige jurist, omdat dit geïnterpreteerd kan worden als geldend voor alle medewerkers van de rechtbank, hetgeen onjuist is. Garner geeft aan dat in het Engels 'court' vaak wordt gebruikt als vervanging voor 'judge' (232). Een andere goede vertaling is 'judicial passiveness'. Gubby spreekt namelijk over lijdelijkheid tijdens een 'judicial process', en 'judicial' kan worden gedefinieerd als "1. Of, relating to, or by the court or a judge" (Black's 862). Hoewel 'judicial' dus ook naar zowel de rechtbank als de rechter kan verwijzen is mijn inziens de kans op verwarring kleiner omdat de term 'judicial' verwant is aan de term 'judge', en dus eerder verwijst naar de rechter dan alle medewerkers van de rechtbank. Naar mijn mening is dus de vertaling 'judicial passiveness' de beste vertaling.

2. Deelnemers van een civiele procedure - participants in a civil procedure

Definitie: Onder de deelnemers van de civiele procedure versta ik alle personen, zowel natuurlijke- als rechtspersonen, die betrokken zijn bij de civiele procedure.

Vertaling: Foster noemt enkel 'participants' wanneer het gaat over deelnemers in een andere context, namelijk die van een bepaalde markt, niet de deelnemers van een procedure (44). Snijders gebruikt de term 'principal characters' wel specifiek voor de civiele procedure (250). Van Dale vertaalt *deelnemer* met 'participant', en de andere opties 'participator', 'person present' en 'person taking part'.

Toelichting: Voor de deelnemers van een civiele procedure is geen algemene term uit de rechtstaal beschikbaar. Dit is voornamelijk omdat de deelnemers afzonderlijk en specifiek in de wet genoemd worden. Het is een neutrale term die ik hier gebruik als rechtsterm, een neologisme. Men kan kiezen voor de term *partijen*, maar hiermee worden de rechter, de advocaat, de gemachtigde, de gerechtsdeurwaarder en het Openbaar Ministerie overgeslagen. De vertaling 'principal characters' suggereert dat er ook deelnemers minder belangrijk zouden zijn of op de achtergrond acteren. Deze term verwijst dan niet naar alle deelnemers van de procedure. 'Principal characters' vind ik daarom geen goede vertaling. Linguee.nl geeft voor de zoekterm *deelnemer procedure* onder andere de vertalingen 'participants in the ... procedure' via eur-lex.europa.eu, dit komt dus uit jurisprudentie, en 'procedural participant'. De term *procedure* heb ik als 'procedure' vertaald. Voor uitleg zie: **5. Procedure**. De vertaling 'participants in a civil procedure' vind ik een goede vertaling omdat dit duidelijk aangeeft dat het alle deelnemers van de procedure betreft. De vertaalprocedure is die van een neologisme en een neutrale term gebruikt als rechtsterm.

- **Formele procespartij - litigant**

Definitie: *Formele procespartij* wordt door Schaafsma-Beversluis gedefinieerd als “degene op wiens naam de procedure wordt gevoerd” (24). In wetgeving komt de combinatie *formele procespartij* niet voor, maar wordt er enkel naar de

betekenis van *formele procespartij* verwezen. Schaafsma-Beversluis vermeldt dat in de meeste gevallen de formele- en materiële procespartij samenvallen (24). Schaafsma-Beversluis bedoelt hiermee dat het subject van de rechtsbetrekking waarover het geschil bestaat de formele procespartij is. Het kan ook voorkomen dat de formele procespartij niet het subject is. Voorbeelden hiervan zijn de ouders van een minderjarige, de curator of bewindvoerder van een persoon die onder curatele is gesteld of wiens goederen onder bewind zijn gesteld, of een rechtspersoon die zich voor de rechter laat vertegenwoordigen door een orgaan, zoals de burgemeester voor de gemeente (Schaafsma-Beversluis 24-25).

Vertaling: Zowel in *Fockema Andreae's Juridisch Woordenboek*, Foster en Van den End wordt *formele procespartij* niet genoemd. Wel geeft Van den End vertalingen voor *procespartij*, namelijk 'party to the proceedings', 'party to proceedings', 'party to the action', 'party to the suit', en 'litigant' (931). Voor *procederende partijen* geeft Foster de vertaling 'litigants' (150).

Definition litigant: "A party to a lawsuit" (Black's 952).

Toelichting: Er zijn dus geen bestaande vertalingen beschikbaar voor *formele procespartij*. De term *procespartij* is nader te ontleden in de termen *formele procespartij* en *materiële procespartij*. In een niet al te specifieke vertaling, waarin het onderscheid tussen formele- en materiële procespartij niet van belang kan de term 'litigant' worden gebruikt. Alleen wanneer er specifiek *formele procespartij* wordt genoemd, valt aan te nemen dat het onderscheid er wel degelijk toe doet. In een aantal artikelen over het Belgisch recht worden wel de termen *formele-* en *materiële procespartij* genoemd, maar in de overeenkomstige wetten helaas niet. Er zijn daarom ook geen Franse vertalingen van deze termen te vinden. In het Engels bestaat er wel bijna een lexicale equivalent, namelijk 'formal party' in de zin van een 'nominal party', maar dit is "a party to an action who has no control over it and no financial interest in its outcome; esp. a party who has some immaterial interest in the subject matter of a lawsuit and who will not be affected by any judgment, but

who is nonetheless joined in the lawsuit to avoid procedural defects” (Black’s 1154). ‘Formal party’ of ‘formal litigant’ is dus geen goede optie omdat deze termen al snel verkeerd geïnterpreteerd worden. Omdat de formele procespartij eigenlijk gelijk staat aan degene die in de rechtbank verschijnt, de feitelijk aanwezige, volstaat het om de term ‘litigant’ te gebruiken, een kernvertaling. Dit is in ieder geval voor een Engelstalige jurist of persoon goed te begrijpen. Indien er een onderscheid gemaakt moet worden tussen de formele en materiële procespartij kan de ‘litigant’ het beste bij naam genoemd worden, gevolgd door een uitleg zoals bijvoorbeeld ‘Mr. Rob Jansen acting as a representative for/representing Anne Jansen’. *Litigant* is hier een hyperoniem, namelijk een vertaling van *procespartij*, en niet specifiek *formele procespartij*.

- **Materiële procespartij - litigant with legal interest**

Definitie: Ook *materiële procespartij* wordt net als *formele procespartij* in de meeste bronnen niet genoemd. Schaafsma-Beversluis definieert dit met “het subject van de rechtsbetrekking waarover het geschil bestaat” (24).

Vertaling: De bronnen waar ik naar verwijs geven geen vertaling voor *materiële procespartij*. *Procespartij* wordt wel vertaald door Van den End met ‘party to the proceedings’, ‘party to proceedings’, ‘party to the action’, ‘party to the suit’, en ‘litigant’ (931). Voor *procederende partijen* geeft Foster de vertaling ‘litigants’ (150).

Toelichting: *Materiële procespartij* is ook een term waar geen functionele equivalent voor is. De materiële procespartij is meestal ook de formele procespartij. Wanneer iemand vertegenwoordigd wordt is er sprake van een materiële procespartij, en van een onderscheid tussen formele en materiële procespartij. Toch is de materiële procespartij altijd het subject waarover het geschil bestaat. Het is degene met het daadwerkelijke belang, die hetzij wel of niet vertegenwoordigd wordt door iemand anders. Ik heb daarom gekozen voor een neologisme, ‘litigant with legal interest’, oftewel de procespartij met

het daadwerkelijke belang. Dit is tevens een kernvertaling, die naar mijn mening duidelijk aangeeft om wie het gaat.

- **Eiser - claimant**

Definitie: De eiser is “degene die een civiel geding aanvangt” ofwel de “aanlegger, in tegenstelling tot de gedaagde, verweerder” (Van Caspel 115).

Vertaling: *Eiser* wordt door Foster vertaald als 'claimant' voor het Verenigd Koninkrijk en 'plaintiff' voor de Verenigde Staten (151). Deze zelfde opties worden door Van den End gegeven voor een eiser met betrekking tot een rechtszaak, met als aanvulling dat eiser in een echtscheidingszaak met 'petitioner' kan worden vertaald (382). Stein gebruikt 'plaintiff' (242). Van Dale geeft voor *eiser* (juridisch) de vertaling 'plaintiff', en met betrekking tot een echtscheiding 'petitioner'.

Definition claimant: “The party who makes a claim: see CPR , r.2.3 (1). Formerly known as ‘plaintiff’. Parties to applications are known also as ‘applicant’ and ‘respondent’: r 23.1” (Curzon 69). Black’s defines *claimant* as: “One who asserts a right or demand, esp. formally; esp, one who asserts a property interest in land, chattels, or tangible things” (265).

Toelichting: 'Claimant' en *eiser* zijn functionele equivalenten van elkaar. In het Verenigd Koninkrijk werd de eiser in een civiel proces, net als in de Verenigde Staten, 'plaintiff' genoemd. De term is echter gewijzigd naar 'claimant' in april 1999 (Gubby 63). Dit is een goed voorbeeld waarom het van belang is om als vertaler rekening te houden met wetswijzigingen. 'Plaintiff' is geen foute vertaling, want de term verwijst net als 'claimant' naar de eiser. Ook zal de term in het Verenigd Koninkrijk nog bij velen bekend zijn. Toch valt naar mijn mening in dit geval de meest recente officiële benaming te verkiezen boven de oude. De oude term zal namelijk snel minder gangbaar worden. Hoewel Van den End ook 'petitioner' noemt is dit niet correct. De eiser in een echtscheidingszaak heet namelijk een verzoeker, omdat dit via een verzoekschriftprocedure verloopt in plaats van een dagvaardingprocedure. Ik

heb geen voorbeelden van de term *eiser* bij een verzoekschrift kunnen vinden. Ook in het Verenigd Koninkrijk verloopt de echtscheiding via een 'divorce petition' geïnitieerd door een 'petitioner'.

- **Gedaagde - defendant**

Definitie: Als tegenpartij van de eiser vindt men de gedaagde. De gedaagde is in het burgerlijk rechtsgeding de “gedagvaarde, degene tegen wie een eis wordt gericht” (Van Caspel 140).

Vertaling: Door zowel Foster als Van den End wordt *gedaagde* vertaald met 'defendant' (151 en 436). In het geval van arbitrage, belasting en echtscheiding noemt Van den End 'respondent' als optie (436). Stein gebruikt ook 'defendant' (242). Van Dale vertaalt *gedaagde* met 'defendant', en bij echtscheidingsproces 'respondent'.

Definition *defendant*: “A person sued in a civil proceeding or accused in a criminal proceeding” (Black’s 450).

Toelichting: Bij een Engelse 'civil claim' procedure is de 'defendant' degene waartegen de 'claimant' een eis richt. Dit komt overeen met in het Nederlands recht de gedaagde tegenover de eiser. De term 'defendant' is dus een functionele equivalent en een goede vertaling. Van den End noemt hier wederom het voorbeeld van de tegenpartij bij een verzoekprocedure, net als Van Dale, door de vertaling 'respondent' te gebruiken. 'Respondent' verwijst echter naar de verweerder in een verzoekschriftprocedure, in plaats van naar de gedaagde in de dagvaardingprocedure. Bij deze term gaat het om de gedaagde in een dagvaardingprocedure. 'Respondent' is dus naar mijn mening een onjuiste vertaling van de term *gedaagde*.

- **Verzoeker - petitioner**
- **Rekwestrant - petitioner**
- **Requestrant - petitioner**
- **Rekestrant - petitioner**

Definitie: *Verzoeker* is in deze context de indiener van een verzoekschrift. De term *verzoeker* komt niet voor in *Fockema Andreae's Juridisch woordenboek*.

Wel wordt in de wet Rv genoemd als term voor de indiener bij een verzoekschriftprocedure in eerste aanleg, zoals bijvoorbeeld in artikel 278.

Requestrant wordt volgens Van Caspel voornamelijk gespeld als *rekwestrant*.

Een rekwestrant is de “indiener van een verzoek, in rechts- of bestuurszaken” (Van Caspel 314). Van Dale noemt weer een andere spelling namelijk *rekestrant*.

Vertaling: *Verzoeker* wordt door Foster vertaald met 'petitioner' (64). Van den End geeft voor *verzoeker* 'applicant', 'person making a request', en als indiener van een verzoekschrift 'applicant' (1302). Snijders gebruikt de term 'petitioner' (263). Van Dale vertaalt *verzoeker* algemeen met 'requestor' en in het geval van een aanvrager met 'applicant'. Van den End vertaalt *rekwestrant* met 'applicant' (993). *Rekestrant* vertaalt Van Dale met 'petitioner' en 'suppli(c)ant'.

Definition *petitioner*: “A party who presents a petition to a court or other official body, esp. when seeking relief on appeal. – Also termed (archaically) *plaintiff in error*. Cf. Respondent (2).” (Black's 1182).

Definition *applicant*: “1. One who requests something; a petitioner, such as a person who applies for letters of administration. 2. Account party.” (Black's 108). Garner: “An applicant is “one who applies for something (as a position in a firm).” (68).

Toelichting: De termen *rekestrant*, *requestrant* en *rekwestrant* zijn synoniemen van *verzoeker*. Voor al deze termen kan dus één vertaling worden gebruikt. De Engelstalige definities laten zien dat de 'petitioner' een 'applicant' is. Dit geldt niet vice versa omdat 'applicant' een meer algemene term is dan 'petitioner'. Met de term *verzoeker* wordt in de context van een

verzoekschriftprocedure wel een specifiek soort verzoeker bedoeld, namelijk degene die een verzoekschrift indient. Dit element moet wel genoemd worden in de definitie, zodat bekend is om wat voor verzoeker het in deze context gaat. De vertaling 'applicant' is hiervoor dus te algemeen, en niet te verkiezen als vertaling. Voor de Brits-Engelse echtscheidingsprocedure kan men een formulier invullen waarin "you (the Petitioner) and the Respondent (your spouse/civil partner)" worden genoemd (<http://hmctsformfinder.justice.gov.uk/courtfinder/forms/d008-eng.pdf>). Dit formulier laat zien dat de verzoeker van een verzoekschrift 'the Petitioner' wordt genoemd. Deze functionele equivalent is daarom de beste vertaling voor *verzoeker*. Van Dale gebruikt de algemene term *verzoeker*, en verwijst niet naar de (juridische) definitie voor de term *verzoeker* die hier bedoeld wordt. De vertaling 'requestor' is dan ook niet correct want deze is te algemeen. Van den End noemt ook nog de vertaling 'person making a request'. Dit vind ik geen goede vertaling omdat het hier geen specifiek juridisch taalgebruik betreft, terwijl er wel een specifiek juridische term als vertaling beschikbaar is, namelijk 'petitioner'.

- **Verweerder - respondent**

Definitie: De verweerder in het burgerlijk rechtsgeding wordt gedefinieerd als “de tegenpartij van de verzoeker of eiser” (Van Caspel 387).

Vertaling: Door Van den End wordt *verweerder* vertaald met 'respondent' en met betrekking tot intellectueel eigendom ook met 'party infringed against' (1294). Van Dale geeft 'defendant', 'defender', voor iemand anders counsel en in hoger beroep 'appellee'.

Definition respondent: “... 2. The party against whom a motion or petition is filed. Cf. petitioner. ...” (Black’s 1338).

Toelichting: De term *verweerder* wordt over het algemeen in veel juridische contexten gebruikt. De definitie of context moet duidelijk maken dat het om de verweerder in het burgerlijk procesrecht gaat. In principe wordt de term

verweerder gebruikt voor de verweerder van een verzoekschriftprocedure, zoals door Schaafsma-Beversluis (137) en de Wet Rv in artikel 276 lid 2. Voor een verzoekschriftprocedure heb ik *verzoeker* met 'petitioner' vertaald volgens de Engelse procedure (zie: **verzoeker**). De verweerder wordt in een verzoekschriftprocedure de 'respondent' genoemd. Dit komt overeen met de definitie die Black's geeft en is dus een functionele equivalent. Van Dale geeft onder andere de vertaling 'defendant'. Dit is niet correct want deze term is namelijk een functionele equivalent voor *gedaagde* (zie: **gedaagde**).

- **Belanghebbende - interested party**

In een verzoekschriftprocedure: →**verweerder - respondent**

Definitie: In privaatrecht is de belanghebbende degene die belang heeft, namelijk "alleen degene die daarbij voldoende belang heeft komt een rechtsvordering toe (art. 3:303 BW)" (Van Caspel 41). Dit kan ook een belangengroepering zijn. Echter in de Wet Rv en Schaafsma-Beversluis wordt de belanghebbende gezien als de verweerder in een verzoekschriftprocedure. Artikel 282 eerste lid van de Wet Rv luidt: "Iedere belanghebbende kan tot de aanvang van de behandeling of, indien de rechter dit toestaat, in de loop van de behandeling een verweerschrift indienen."

Vertaling: Door zowel Foster als Van den End wordt *belanghebbende* vertaald met 'interested party' (101 en 149). Van den End geeft echter nog een aantal opties: 'party concerned', 'person concerned', 'affected party' en 'stakeholder' (149). Van Dale vertaalt *belanghebbende* met 'interested party/person', 'party/person concerned' en in economie ook 'stakeholder'.

Definition *interested party*: "A party who has a recognizable stake (and therefore standing) in a matter" (Black's 1154).

Toelichting: *Belanghebbende* is een term die in meerdere rechtsgebieden wordt gebruikt. De definitie is dus erg ruim. Toch wordt binnen het burgerlijk procesrecht deze term in de wet specifiek gebruikt voor de verweerder in een verweerschriftprocedure. 'Interested party' is een functionele equivalent voor

belanghebbende in het algemeen. Dit is dus een goede vertaling. 'Interested party' komt op Britse websites vaker voor dan 'party concerned'. 'Party concerned' komt vooral voor in verdragen, waarin met deze term vaak wordt verwezen naar één van de partijen, ofwel landen, betrokken bij het verdrag (http://wetten.overheid.nl/zoeken_op/regeling_type_verdragen/tekst_bevat_party%2Bconcerned/datum_17-10-2014). Voor belanghebbende algemeen is dus 'interested party' een betere vertaling. Echter, wanneer het gaat om een verzoekschriftprocedure in het burgerlijk procesrecht, wordt met de term *belanghebbende* de verweerder bedoeld. Daarom is het naar mijn mening nodig om ook dit te vermelden, met de bijbehorende vertaling 'respondent'.

- **Appellant - appellant**

Definitie: Een appellant is “de procespartij die in hoger beroep komt” ofwel “de eiser in beroep” (Van Caspel 24). Deze staat tegenover de geïntimeerde.

Vertaling: Foster vertaalt *appellant* met appellant (155) en Van den End met 'appellant' en 'party appellant' (102). Snijders gebruikt ook 'appellant' (266). Van Dale geeft 'appellant' en 'party appellant'.

Definition *appellant*: “A party who appeals a lower court’s decision, usually seeking reversal of that decision – Formerly also termed *appealer*. Cf. *appellee*.” (Black’s 107).

Toelichting: 'Appellant' en *appellant* zijn zowel functionele als letterlijke equivalenten. Dit is dus een goede vertaling.

- **Geïntimeerde - respondent**

Definitie: De geïntimeerde is de “gedaagde in hoger beroep” (Van Caspel 143).

Vertaling: Zowel Foster als Van den End vertalen *geïntimeerde* met 'respondent' (155 en 445). Van den End noemt ook nog de Amerikaanse optie 'appellee' (445). Snijders gebruikt eveneens 'respondent' (266). Van Dale vertaalt *geïntimeerde* met 'respondent' en 'defendant'.

Definition respondent: “1. The party against whom an appeal is taken. ...” (Black’s 1338).

Toelichting: Hoewel 'respondent' ook verwijst naar de verweerder in een verzoekschriftprocedure, wordt de term ook gebruikt voor de geïntimeerde. Deze verschillende definities worden beiden door Black’s genoemd bij de term 'respondent'. Er is ook een Amerikaanse term 'appellee' beschikbaar, maar omdat mijn uitgangspunt het Brits-Engelse recht is kies ik voor de term 'respondent'. Beide termen zijn uitwisselbaar, en mijn inziens is er geen essentieel verschil in betekenis. Het dubbele gebruik van 'respondent' veroorzaakt vooral verwarring als men vanuit het Engels naar het Nederlands wil vertalen, maar dat is hier niet aan de orde. Dit is een goed voorbeeld van de relativiteit van functionele equivalentie. Het geeft aan dat deze vertaling niet zonder problemen als uitgangspunt kan worden genomen voor een vertaling van het Engels naar het Nederlands.

- **Incidenteel appellant - cross-appellant**

Definitie: *Incidenteel appellant* wordt niet als zodanig gedefinieerd in *Fockema Andreae’s Juridisch Woordenboek*. De incidenteel appellant maakt deel uit van incidenteel appel of incidenteel beroep. Schaafsma-Beversluis geeft aan dat de incidenteel appellant de geïntimeerde is in appel (208).

Vertaling: Foster geeft geen vertaling voor *incidenteel appellant*, maar wel voor *incidenteel appel* 'cross appeal' (155). Ook geeft hij de vertaling 'appellant' voor *appellant*. Van den End geeft de vertalingen 'cross-appellant' en 'appellant in the cross-appeal' (102). Van Dale heeft alleen een vertaling voor *incidenteel beroep/appel*, namelijk 'appeal'.

Toelichting: Black’s definieert 'cross-appeal' als “an appeal by the appellee, usu. heard at the same time as the appellant’s appeal” (106). Dit is dus een functionele equivalent. Verwarrend is dat de term *incidenteel appellant* verwijst naar de geïntimeerde in hoger beroep, terwijl dit niet uit de term blijkt. De rollen van betrokkenen zijn hier omgedraaid omdat de geïntimeerde een soort

van aanvullend (incidenteel) appel indient over die bezwaren die niet door de appelland zijn genoemd. In het Engelse recht lijkt dit minder gebruikt te worden dan bijvoorbeeld in de Verenigde Staten en Nieuw-Zeeland. Hier worden ook de rollen omgedraaid. Degene die het appel indient is de appelland van dat specifieke appel, en de geïntimeerde is de tegenpartij. De vertaling 'cross-appelland' komt goed overeen met *incidenteel appelland*, omdat het refereert naar de appelland in het incidenteel beroep. Dit is dus een functionele equivalent. Vaak wordt er in Brits-Engelse teksten en formulieren enkel de term 'appelland' gebruikt, als al duidelijk is dat het om een 'cross-appeal' gaat.

- **Incidenteel geïntimeerde - cross-respondent**

Definitie: Ook *incidenteel geïntimeerde* wordt niet gedefinieerd in de wet of in *Fockema Andreae's Juridisch Woordenboek*. Tegenover de incidenteel appelland staat de incidenteel geïntimeerde in het incidenteel appel of incidenteel beroep. Dezelfde persoon is in appel de appelland (Schaafsma-Beversluis 208).

Vertaling: Van den End vertaalt *incidenteel geïntimeerde* met 'respondent in the cross-appeal' en het Amerikaanse 'appellee in the cross-appeal' (445).

Toelichting: De incidenteel geïntimeerde is de tegenpartij van de incidenteel appelland. *Incidenteel appel* wordt vertaald met 'cross-appeal' en door Black's als volgt gedefinieerd: "An appeal by the appellee, usu. heard at the same time as the appelland's appeal" (Black's under *appeal* 106). 'Respondent in the cross-appeal' is in principe een goede vertaling omdat het gaat om de geïntimeerde in het incidenteel beroep, echter komt deze term op Brits-Engelse websites niet zo vaak voor. Engelstalige teksten gebruiken vaak enkel de term 'respondent', omdat de context van een 'cross-appeal' dan al duidelijk is. Echter, wanneer ik in zoekmachines zocht op de term 'cross-respondent' als tegenovergestelde van 'cross-appelland', bleek dat dit even vaak voorkomt in Brits-Engelse teksten als 'cross-appelland'. Ik heb daarom gekozen voor deze door mij nieuw gevonden functionele equivalent.

- **Eiser in reconventie - claimant in the counterclaim**

Definitie: De eiser in reconventie is de gedaagde (in conventie) die een tegenvordering, ofwel eis in reconventie, instelt (Loonstra 286).

Vertaling: Foster geeft voor *eiser in reconventie* de vertaling 'claimant in the counterclaim' (154). Van den End vertaalt dit als 'counterclaimant' (382).

Reconventie wordt door Van Dale vertaald met 'counterclaim'.

Toelichting: *Eiser* kan worden vertaald met 'claimant', zoals genoemd bij:

eiser. Reconventie kan worden vertaald met 'counterclaim', zie: **reconventie**.

Dit zijn allebei functionele equivalenten. De *eiser in reconventie* kan worden vertaald met 'claimant in the counterclaim'. Hoewel 'counterclaimant' ook een goede vertaling is, geef ik de voorkeur aan 'claimant in the counterclaim'. Deze vertaling is duidelijker omdat de woordvolgorde in het Engels overeen komt met het Nederlands. Beiden komen weinig voor op Brits-Engelse websites.

Omdat er voor de tegenpartij geen vertaling 'counterdefendant' bestaat, maar wel de vertaling 'defendant in the counterclaim', is het bovendien ook consistent om de term 'claimant in the counterclaim' te gebruiken.

Waarschijnlijk wordt voor deze term in het Engels alleen 'claimant' gebruikt, net als dat er voor incidenteel geïntimeerde alleen respondent wordt gebruikt. De constituent 'in the counterclaim' is een extra verduidelijking, toegevoegd aan de functionele equivalent 'claimant'.

- **Gedaagde in reconventie - defendant in the counterclaim**

Definitie: De gedaagde in reconventie is de naam voor de eiser in conventie tijdens de tegenvordering ofwel eis in reconventie (Loonstra 286).

Vertaling: Zowel Foster als Van den End vertalen *gedaagde in reconventie* met 'defendant in the counterclaim' (154 en 436).

Toelichting: De term *gedaagde* kan worden vertaald met 'defendant', zoals genoemd bij: **gedaagde. Reconventie** met 'counterclaim', zie: **reconventie**. Dit zijn allebei functionele equivalenten. De *gedaagde in reconventie* kan dan ook goed worden vertaald met 'defendant in the counterclaim'. Waarschijnlijk

wordt voor deze term in het Engels alleen 'defendant' gebruikt, net als dat er voor incidenteel geïntimeerde alleen respondent wordt gebruikt. De constituent 'in the counterclaim' is een extra verduidelijking, toegevoegd aan de functionele equivalent 'defendant'.

- **Eiser in cassatie - appellant in cassation**
- **Requirant - appellant in cassation**
- **Rekwirant - appellant in cassation**

Definitie: De eiser in cassatie, ofwel de requirant, is “degene die via een dagvaarding cassatie instelt” (Loonstra 288). *Requirant* wordt volgens Van Caspel voornamelijk gespeld als *rekwirant*. Een rekwirant is zowel “degene die een vordering in rechte doet” als “~in cassatie, degene die beroep in cassatie bij de Hoge Raad instelt.” Hier gaat het om deze laatste definitie. (Van Caspel 314).

Vertaling: Van den End vertaalt *eiser in cassatie* met 'appellant in cassation' en 'cassation appellant' (382). Foster met 'appellant in cassation' (155). Van Dale geeft voor *cassatie* 'cassation', en de overige opties 'annulment', 'quashing' en 'reversal of judgment'. *Rekwirant* wordt door Van den End vertaalt met 'petitioner', 'applicant' en als eiser 'claimant' (993). Van Dale vertaalt *rekwirant* met twee vertalingen voor eiser, namelijk 'claimant' en '(juridisch) plaintiff'.

Definition cassation: Cassation is “a quashing. See court of cassation” (Black’s 230). (Zie ook kernvertaling in 2.4.4). Court of Cassation is “The highest court of France. The court’s name derives from its power to quash (caser) the decrees of inferior courts” (386).

Toelichting: *Cassatie* verwijst naar de Hoge Raad. Voor *eiser in cassatie* is er geen directe functionele equivalent. In Engeland en de Verenigde Staten gaat het in de hoogste aanleg om het Supreme Court. Gubby noemt dat er in bepaalde rechtssystemen, zoals in Nederland, een verschil bestaat tussen *appel-* en *cassatie*gerechten. Ook zij gebruikt de term 'cassation'. Gubby zegt: "Cassation deals with the legality of the decision and a court of cassation can only affirm or annul the decision" (62). Hoewel de definitie uit Black's erg

miniem is, verwijst hij wel naar *cassatie* zoals hier bedoeld wordt. 'Cassation' is dus een al gebruikelijke vertaling voor *cassatie*, hoewel het geen functionele equivalent is. Het blijkt in het Engels een letterlijke vertaling van het Franse 'cassation' te zijn, een leenwoord. De term *cassatie* komt hier immers ook vandaan. Het gebruik van de term *eiser* is voor de vertaling lastig. *Eiser in de dagvaarding* wordt vertaald met 'claimant'. Bij *eiser in cassatie* zou het onhandig zijn om dit te vertalen met 'claimant', omdat dit teveel associaties heeft met de eerste aanleg en het 'claim form'. De termen 'claimant' en 'plaintiff' worden voor de eerste aanleg gebruikt. Na hoger beroep kan men in cassatie gaan. In het hoger beroep wordt degene die het instelt de appellent of in het Engels 'appellant' genoemd. Voor *rekwirant* is ook geen vertaling, een letterlijke vertaling zou niets betekenen voor een Engelse jurist. Hoewel de Engelse term 'cassation' dus wel een goede equivalente definitie heeft, blijft het een term voor een concept uit andere rechtssystemen. Daarom valt *eiser in cassatie* minder makkelijk te vertalen. In Engelstalige systemen is het alleen mogelijk om 'in appeal' te gaan, waarbij degene die dit indient dan een appellent is. Bij gebrek aan een betere vertaling kom je dan uit op 'appellant in cassation'. Hier moet wel duidelijk bij gezegd worden dat dit dus geen functionele equivalent is.

- **Derden - third parties**

Definitie: Een derde is een "buitenstaander" ofwel "iedereen die buiten een contractuele rechtsbetrekking staat, is ten aanzien van de (twee) partijen daarbij ~, zie bijvoorbeeld opschrift boven art. 475 Rv" (Van Caspel 92).

Vertaling: Door Foster wordt *derde* vertaald met 'third parties' (30). Ook Stein gebruikt 'third parties' (262). Van den End vertaalt *derde* met 'third party' en 'third person' (325). Van Dale vertaalt *derde* in de zin van buitenstaander ook met 'third party/person'.

Definition *third party*: "A person who is not a party to a lawsuit, agreement, or other transaction but who is usu. somehow implicated in it; someone other

than the principal parties - Also termed outside party; third person” (Black’s 1518).

Toelichting: *Derde* en 'third party' zijn functionele equivalenten. 'Third parties' is dus een goede vertaling voor *derden*. 'Third person' kan ook verwijzen naar een derde persoon in de zin van een grammaticale categorie. Dat wordt hier niet bedoeld, dus is 'third party' naar mijn mening een betere vertaling.

3. Gerechten - courts

Definitie: *Gerechten* is een verzamelnaam voor de rechtsprekende colleges in Nederland. De Wet RO artikel 2 geeft aan: “De tot de rechterlijke macht behorende gerechten zijn: a. de rechtbanken; b. de gerechtshoven; en c. de Hoge Raad.”

Vertaling: Foster vertaalt *gerechten* en *rechterlijke instanties* met 'courts of law' (2). Van den End vertaalt *gerecht* met 'court', 'court of justice', 'law court' en 'court of law' (459). Stein gebruikt 'court' wanneer hij naar de algemene structuur van gerechten verwijst (240). Van Dale vertaalt *gerecht* in de zin van een rechtbank als 'court (of justice)', 'court of law', 'lawcourt' en 'tribunal'.

Definitie court: “1. A governmental body consisting of one or more judges who sit to adjudicate disputes and administer justice <a question of law for the court to decide>.” (Black’s 378).

Toelichting: In Engeland worden civiele zaken behandeld door onder andere Magistrates' Court, County Court en Supreme Court. *Gerecht*, of in spreektaal de verzamelnaam *rechtbank*, wordt dan ook vaak vertaald met 'court'. Ook 'courts' zijn rechtsprekende colleges. De termen *gerecht* en 'court' zijn dus functionele equivalenten en in dit geval een goede vertaling.

▪ **Rechtbank sector civiel - district court civil section**

Definitie: *Rechtbanken* zijn de “rechtsprekende colleges” (Van Caspel 300). De rechtbank is een gerecht die tot de rechterlijke macht behoort volgens artikel 2 van de Wet RO. De rechtbanken in Nederland zijn onderverdeeld in sectoren, zoals in dit geval de sector civiel. De rechtbank sector civiel behandelt de

volgende zaken: “alle vorderingen die niet aan de kantonrechter moeten worden voorgelegd” (Loonstra 277). Dit zijn alle vorderingen meer dan €25.000 (Loonstra 275).

Vertaling: *Rechtbanken* wordt door Foster vertaald met 'district courts' (149). *Sector civiel* vertaalt hij met 'civil section' (149). Van den End geeft bij *rechtbank* voor arrondissementsrechtbank de vertaling 'district court', voor het gebouw 'law courts', voor gerecht 'court of law', 'court' en 'tribunal', voor rechterlijk college 'court', en rechtbank Amsterdam vertaalt hij met 'Amsterdam District Court en District Court of Amsterdam' (960). *Sector civiel* vertaalt Van den End met 'civil-law sector' (1049). Van Dale vertaalt alleen *rechtbank* met 'court (of law/justice)', 'lawcourt', voor bijzonder doel 'tribunal' en 'judicature'.

Definition *district court*: “1. A trial court having general jurisdiction within its judicial district” (Black’s 380).

Toelichting: Voorheen werden deze rechtbanken ook wel arrondissementsrechtbanken genoemd. De term *arrondissementsrechtbank* wordt in Nederland niet meer gebruikt, maar in België nog wel. Voor *rechtbank sector civiel* bestaat geen functionele equivalent. In Engeland en Wales worden civiele zaken bijvoorbeeld gehoord door The County Court en The High Court (Martin 114). Hier moet dus een andere vertaalprocedure worden gebruikt. Van Dale noemt alleen *rechtbank* algemeen, maar niet de rechtbank zoals de instantie waar hier naar wordt verwezen. De vertalingen die Van Dale geeft kunnen dus alleen gebruikt worden als hyperoniem. Zowel Foster als Van den End vertalen rechtbank met 'district court'. 'District court' is een neutrale term en een hyperoniem. De vertaalprocedure van de term 'district court' is lastig te categoriseren. De vertaling kan beschouwd worden als een neologisme, omdat het een term is die voorkomt in andere Engelstalige rechtssystemen waar een nieuwe betekenis aan wordt toegekend. Tevens is 'district court' een overkoepelende term die ook verwijst naar gerechten in niet-Engelstalige rechtssystemen. Hier wordt de term 'district court' echter specifiek gebruikt als

verwijzend naar de Nederlandse rechtbank. Dit is een vorm van restrictieve interpretatie, want de definitie van 'district court' wordt hiermee verkleind, en wordt verfijnd geïnterpreteerd.

- **Rechtbank sector kanton - district court cantonal section**

Definitie: Net als de rechtbank sector civiel is er ook de rechtbank sector kanton. De kantonrechter behandelt civiele zaken betreffende vorderingen tot en met € 25.000, en andere in de wet genoemde zaken in artikel 93 van de Wet RO.

Vertaling: *Sector kanton* wordt door Foster vertaald met 'cantonal section' (149). Van den End geeft onder de term *sector* een vertaling voor *sector kanton*, *locatie Utrecht*: 'Utrecht District Court, Subdistrict Sector, Utrecht location' (1049). Van Dale noemt bij het lemma *kanton* het voorbeeld de *sector kanton van de rechtbank*, en geeft hiervoor de vertaling 'the court subdistrict'.

Toelichting: Voor 2002 bestonden er zelfstandige kantongerechten, inmiddels zijn die opgeheven en bestaan zij als sector kanton binnen de rechtbanken. Het zijn dus geen 'subdistrict courts' meer. Daarom is 'cantonal section' te verkiezen, het is een afdeling sector kanton. Dit is een lexicale equivalent. Zowel de sector civiel als de sector kanton zijn sectoren van dezelfde rechtbanken. Door voor 'cantonal section' en 'civil section' te kiezen is er ook eenheid tussen de twee vertalingen. Zie voor uitleg van de vertaalprocedure voor district court ***rechtbank sector civiel***. Hoewel veel civiele zaken in Engeland en Wales worden gehoord door de 'county court' is 'county court' geen goede vertaling voor *rechtbank sector kanton*. Ten eerste is een 'county' niet hetzelfde als een *kanton*. Een 'county' is een gebied met een eigen politiek bestuur, en de term is in die zin algemeen bekend. In Nederland bestaat een *kanton* niet meer als zodanig, en wordt de term naast het specifieke *sector kanton* zo goed als niet meer gebruikt. Daarnaast functioneert de Engelse 'county court' anders dan de *rechtbank sector kanton*.

De *sector kanton* houdt zich bijvoorbeeld ook bezig met strafzaken, terwijl de 'county court' uitsluitend civiele zaken behandelt. Omdat de term zo specifiek Nederlands is, en er geen functionele equivalenten of andere kernvertalingen te vinden zijn, is de vertaling 'district court cantonal section' naar mijn mening de beste vertaling.

- **Absolute bevoegdheid - subject-matter jurisdiction**

Definitie: In het proces recht is absolute bevoegdheid de “absolute competentie, beantwoordt de vraag bij welk college (hoog of laag) een zaak moet worden aangebracht” (Van Caspel 8). De absolute bevoegdheid geeft aan “welke rechter in Nederland in hiërarchie de bevoegde rechter is om de zaak te behandelen” (Schaafsma-Beversluis 36). Dit kan zijn de kantonrechter (art. 93-98 Rv), de rechtbank (art. 42 e.v. RO), het gerechtshof (art. 60 e.v. RO) of de Hoge Raad (art. 78 lid 1 RO) (Van Caspel 8).

Vertaling: *Absolute bevoegdheid* wordt door Foster vertaald met 'jurisdiction over the issue' of 'issue jurisdiction' (150). Van den End geeft de vertaling 'subject-matter jurisdiction' voor *absolute bevoegdheid* (214). Snijders vertaalt dit met 'absolute jurisdiction' (253). Van Dale noemt alleen *bevoegdheid*, en geeft voor specifiek juridisch 'jurisdiction'.

Definition subject-matter jurisdiction: “Jurisdiction over the nature of the case and the type of relief sought; the extent to which a court can rule on the conduct of persons or the status of things. – Also termed *jurisdiction of the subject matter; jurisdiction of the cause; jurisdiction over the action.*” (Black’s onder 'jurisdiction' 870).

Toelichting: De absolute bevoegdheid beantwoordt de vraag bij welk college een zaak moet worden aangebracht. Snijders kiest voor de lexicale equivalent 'absolute jurisdiction'. Toch zal 'absolute jurisdiction' niet goed worden begrepen door een Engelstalige jurist, en daarom vind ik dit geen goede vertaling. De term 'absolute jurisdiction' zal niet direct geïnterpreteerd worden

met betrekking tot de bevoegdheid voor een zaak. Van den End gebruikt 'subject-matter jurisdiction'.

Dit is een functionele equivalent, zo blijkt met behulp van de definitie uit Black's, en is naar mijn mening de beste vertaling. Hoewel ook 'jurisdiction of the subject matter' kan worden gebruikt, komt volgens Garner 'subject-matter jurisdiction' vaker voor (840).

- **Relatieve bevoegdheid - territorial jurisdiction**

Definitie: De relatieve bevoegdheid is de “betrekkelijke competentie”, dat wil zeggen “competentie van rechterlijke instanties, regionale spreiding van bevoegdheid over de gerechten” (Van Caspel 314). De relatieve bevoegdheid geeft in tegenstelling tot de absolute bevoegdheid niet aan wie de zaak mag behandelen, maar waar de zaak moet worden behandeld.

Vertaling: Zowel Van den End als Foster vertalen *relatieve bevoegdheid* met 'territorial jurisdiction' (215 en 150). Ook geeft Van den End het Amerikaanse 'venue' (215). Snijders noemt dit 'relative jurisdiction (which court has territorial jurisdiction...)' (251). Stein omschrijft en vertaalt *relatieve bevoegdheid* als '*relatieve competentie, or territorial competence*' (241).

Definition territorial jurisdiction: “1. Jurisdiction over cases arising in or involving persons residing within a defined territory. ... 2. Territory over which a government, one of its courts, or one of its subdivisions has jurisdiction” (Black's 'jurisdiction' 871).

Toelichting: Snijders geeft uitleg aan de letterlijk vertaalde term 'relative jurisdiction' door tussen haakjes te vermelden dat dit te maken heeft met welke rechter 'territorial jurisdiction' heeft. Hij noemt dus zowel de letterlijke lexicale equivalent als de functionele equivalent. Omdat er een functionele equivalent is, namelijk 'territorial jurisdiction', volstaat het om deze vertaling te gebruiken.

4. Documenten - documents

Definitie: Hieronder versta ik alle documenten die voorkomen in het burgerlijk procesrecht. Hoewel *conclusie van antwoord*, *conclusie van repliek* en *conclusie van dupliek* ook documenten zijn heb ik deze onderverdeeld bij 5. *Procedure* om het verloop hiervan beter weer te geven.

Definition document, n.: "1. Something tangible on which words, symbols, or marks are recorded." (Black's 519).

Toelichting: *Document* is geen specifiek juridische term, dus de algemene vertaling 'documents' is hier prima te gebruiken. Dit is zowel een functionele als lexicale equivalent.

▪ Dagvaarding - summons

Definitie: De civiele dagvaarding wordt door *Fockema Andreae's Juridisch Woordenboek* als zodanig gedefinieerd: "rechtsingang, normale start van een civiele procedure die niet met een verzoekschrift aanvangt (art. 111 Rv); ~geschiedt in opdracht van de eiser bij deurwaardersexploot; de deurwaarder betekent de dagvaarding aan de persoon of aan de woonplaats van de gedaagde; hij laat een afschrift achter, dat voor de ontvanger als oorspronkelijke dagvaarding geldt; zie voor anonieme ~: art. 45 lid 3 Rv; een ~bevat behalve de personalia van eiser, deurwaarder en gedaagde, een aanwijzing van de plaats waar en de dag en het uur waarop de gedaagde in rechte moet verschijnen en de middelen en het onderwerp van de eis, met een duidelijke en bepaalde conclusie; ~bij cassatieberoep: art. 407 e.v. Rv; ~in appel: art. 343 Rv; nietigheid van ~: art. 120 Rv; ~op verkorte termijn: art. 117 Rv; termijn voor ~: art. 114 e.v. Rv; ~van getuigen: art. 170 Rv; ~voor rechtbank: art. 111 Rv" (Van Caspel 89).

Vertaling: Van den End geeft voor *dagvaarding* de vertalingen 'summons', 'writ of summons', voor Engeland nu 'claim form' en van onwillige getuige 'subpoena' (313). Door Foster wordt *dagvaarding* vertaald met 'summons' (151). Snijders gebruikt zowel '*dagvaarding* (writ)' (257) als 'summons' (239).

Stein noemt 'The Dagvaarding (Summons)' (247) en '*dagvaarding* (a document in which summons, complaint and the facts on which the complaint is based (Art. 1 paras 2 and 5 Rv) are combined)' (248). Van Dale vertaalt *dagvaarding* met '(writ of) summons', 'writ' en ook 'citation', en vnl. van getuige 'subpoena'.

Definition summons, n.: "1. Formerly, a writ directing a sheriff to summon a defendant to appear in court. 2. A writ or process commencing the plaintiff's action and requiring the defendant to appear and answer ... 3. A notice requiring a person to appear in court as a juror or witness. ... 4. *English law.*

The application to a common-law judge upon which an order is made" (Black's 1477).

Toelichting: In het Engelse recht is met de Civil Procedure Rules de term 'summons' in 1999 veranderd naar 'claim form'. De Nederlandse dagvaarding heeft een formeler karakter dan het Engelse 'claim form' formulier. Het is belangrijk om te vermelden dat in Engeland en Wales voor het burgerlijk procesrecht wordt gewerkt met standaard formulieren die zijn te raadplegen via de website www.justice.gov.uk. Dit is anders dan in Nederland, waar de dagvaarding door een deurwaarder wordt betekend. Bij een 'summons' wordt er ook aangegeven wie er in de rechtszaal dient te verschijnen en waarom. 'Summons' is een meer functionele equivalent, en daarom een betere vertaling dan 'claim form'. 'Writ of summons' verwijst echt naar het document, en kan daarom beter gebruikt worden voor *exploot*, om dit onderscheid duidelijk te maken.

- **Exploot - writ of summons**

Definitie: In het burgerlijk proces is een exploit een "deurwaardersexploot; aanzegging door een deurwaarder, doen van ~ (art. 45 e.v. Rv); ook de daarvan opgemaakte akte; uitbrengen van een ~: mededeling door een deurwaarder, ambtshalve of in bijzondere opdracht, aan betrokkene persoonlijk of aan zijn domicilie" (Van Caspel 126). Het gaat hier om de opgemaakte akte.

Vertaling: De vertaling van Foster luidt 'writ of summons' (151). Door van Van den End 'bailiff's notification', 'writ', het Amerikaanse 'process', en als aanzegging 'service of summons' en 'service' (404). Van Dale geeft voor de *aanzegging* 'service (of a writ)' en voor akte 'writ'.

Definition writ of summons: “*English law.* A writ by which, under the Judicature Acts of 1873-1875, all actions were commenced. See summons.” (Black's 1643).

Definition writ: “A court's written order, in the name of a state or other competent legal authority, commanding the addressee to do or refrain from doing some specified act.” (Black's 1640).

Toelichting: Het gaat bij de exploit om de opgemaakte akte van de dagvaarding, oftewel het feitelijke document. Zoals genoemd bij *dagvaarding* is 'summons' een goede vertaling voor *dagvaarding*. Het exploit is een 'writ', maar meer specifiek een 'writ of summons', ofwel een exploit van de dagvaarding. Deze vertaling is een functionele equivalent. 'Service' komt overeen met de betekening, dat slechts een onderdeel is van het proces van dagvaarden. Bij dit lemma gaat het om de exploit, en kan er naar mijn mening dus beter een andere vertaling worden gekozen. Van den End noemt ook 'bailiff's notification'. Hoewel 'bailiff' een goede vertaling is van deurwaarder komt de term 'bailiff's notification' niet voor als functionele equivalent. Dit is een kernvertaling en neologisme. Omdat 'writ of summons' wel een functionele equivalent is, is dit naar mijn mening een betere vertaling.

- **Verzoekschrift - petition**
- **Petitie - petition**
- **Rekest - petition**
- **Rekwest - petition**

Definitie: Een verzoekschrift ofwel petitie is een “geschrift waarmee een burger zich kan wenden tot een overheidsinstantie of tot de Staten-Generaal ter verkrijging van een beslissing daarop (art. 5 Gw)” (Van Caspel 390). Rekest

is een verzoekschrift, *Fockema Andrae's Juridisch Woordenboek* verwijst hier naar rekest (313). Een rekest is een “verzoekschrift, in het bijzonder gericht tot het bevoegde rechterlijke of bestuursgezag, in tegenstelling tot de dagvaarding; ook gebruikt voor bezwaar- of klaagschrift; het Besluit oproepingen, mededelingen en verzendingen verzoekschriftprocedure regelt de wijze van oproeping, mededeling en betekening in zaken waarop het Rv van toepassing is” (Van Caspel 313).

Vertaling: Van den End geeft voor *verzoekschrift* de vertalingen in verband met een echtscheiding of faillissement 'petition', en aan een instantie 'application' en 'petition' (1302). Foster geeft voor *verzoekschrift* de vertaling 'petition' (152). Snijders gebruikt eveneens 'petition' (239). Van Dale geeft voor verzoekschrift 'petition' en 'appeal', en voor petitie 'petition'. Van den End vertaalt *rekest* met 'application' (993). Van Dale vertaalt *rekest* met 'petition'.

Definition *petition, n.*: “1. A formal written request presented to a court or other official body.” (Black's 1182).

Definition *application*: “1. A request or petition. See Copyright application; Patent application; Trademark application.” (Black's 108).

Toelichting: De term 'application' is breder dan de term 'petition', omdat een 'application' naast een 'petition' ook een 'request' kan zijn. Ditzelfde geldt voor *verzoeker* en de Engelse termen 'applicant' en 'petitioner' (zie: **verzoeker**). Een 'petition' is een functionele equivalent voor een verzoekschrift en daarom een goede vertaling. Omdat zowel *rekest* of *rekest* volgens de definitie hetzelfde betekent als een *verzoekschrift* of *petitie* is het onlogisch om deze termen anders te vertalen.

- **Verweerschrift - answer to a petition**

Definitie: Het verweerschrift is een reactie op een verzoekschrift. Artikel 282 van de Wet Rv zegt hierover: "Iedere belanghebbende kan tot de aanvang van de behandeling of, indien de rechter dit toestaat, in de loop van de behandeling een verweerschrift indienen". Het verweerschrift bevat onder andere het

verweer en de gronden waarop het verweer berust (Schaafsma-Beversluis 141).

Vertaling: Van den End heeft *verweerschrift* vertaald met 'statement of the defence', 'defence' en 'pleading' (1294). Van Dale geeft de vertalingen '(written) defence', specifiek Amerikaans 'defense' en (juridisch ook) 'pleading'.

Definition defense: "1. A defendant's stated reason why the plaintiff or prosecutor has no valid case; esp., a defendant's answer, denial, or plea ..." (Black's 452).

Definition statement of defense: "The assertions by a defendant; esp., in England, the defendant's answer to the plaintiff's statement of claim" (Black's 1445).

Definition pleading, n.: "1. A formal document in which a party to a legal proceeding (esp. a civil lawsuit) sets forth or responds to allegations, claims, denials, or defenses." (Black's 1191).

Toelichting: De 'defence' en de 'statement of defence' worden gegeven door de gedaagde, terwijl een *verweerschrift* juist door de verweerder wordt ingediend. De term 'defence' wordt gebruikt als vertaling voor *conclusie van antwoord* in de dagvaardingprocedure. Dat is hier dus een verkeerde vertaling. Ook 'pleading' betekent niet hetzelfde als een *verweerschrift*. Een 'pleading' is mondeling in plaats van schriftelijk, en de term is te algemeen. Voor de vertaling van de term *verweerschrift* moet dus een andere vertaalprocedure worden gebruikt. In het Engelse rechtssysteem krijgt bij een echtscheiding de verweerder de kans om een 'answer to a divorce petition' in te vullen, dit heet 'giving an answer' (zie: <https://www.gov.uk/divorce/respond-to-a-divorce-petition>). Dit is het verweer van de tegenpartij op een verzoekschrift voor een echtscheiding. De term 'answer' zonder uitleg is onduidelijk, omdat het ook een algemene term is. Daarom heb ik gekozen voor de vertaling 'answer to a petition'. Dit is een functionele equivalent ('answer') met verduidelijking, waardoor het neigt naar een neologisme en kernvertaling. Wellicht is hier wel

extensieve interpretatie toegepast, omdat het kan zijn dat 'answer' alleen gebruikt wordt als term voor de reactie op een verzoekschrift tot echtscheiding. De toevoeging 'to a petition' maakt echter duidelijk dat, mocht dat zo zijn, de term hier is aangepast als verwijzend naar elke soort 'petition'.

- **Rol - cause list**

Definitie: De rol is het “register van burgerlijke zaken dat bij elk gerecht door de griffier wordt gehouden, waarop de aangebrachte zaken naar tijdsorde worden geboekt en aantekening wordt gehouden omtrent hetgeen deswege voorvalt” (Van Caspel 320).

Vertaling: De volgende vertalingen zijn te vinden voor rol: 'docket' en 'cause list' (Foster 151), 'case list', 'list' en het Amerikaanse 'docket' (Van den End 1015). Snijders noemt in zijn tekst '*rol*, which contains provisions on how to register cases, when a defence must be filed and so on' (240). Van Dale noemt onder de vijfde definitie voor *rol* als in lijst de termen 'roll' en 'list'. Ook staat hier het voorbeeld de zaak staat op de rol, dat is vertaald met 'the case is down for a hearing', en (juridisch) een zaak op de rol plaatsen, 'enter a case in the cause list'.

Definition cause list: “See Docket (2)” (Black’s 235).

Definition docket, n.: “2. A schedule of pending cases <the case is third on Monday’s trial docket>. – Also termed *court calendar*; *cause list*; *trial calendar*.” (Black’s 517).

Toelichting: Zowel het Brits-Engelse 'cause list' als het Amerikaanse 'docket' zijn functionele equivalenten van het Nederlandse *rol*. Omdat ik in dit lexicon in principe kies voor Engelse termen, als deze beschikbaar zijn, heb ik *rol* vertaald met 'cause list'. Daarnaast heeft de term 'docket' in het Brits Engels een andere betekenis, namelijk: "a register of judgments issued by the court" (Garner 289). 'Calendar' wordt in het Brits-Engels enkel gebruikt voor de rol van strafzaken (Garner 127). 'Cause-list' is de Brits-Engelse equivalent van het Amerikaanse 'docket' of 'calendar' (Garner 140).

- **Authentieke akte - authentic instrument**

- Authentieke akte door notaris - notarial instrument**

Definitie: Een authentieke akte (artikel 156 lid 2 Rv) is een “openbare akte in de vereiste vorm en bevoegdelijk opgemaakt door ambtenaren aan wie bij of krachtens de wet is opgedragen op die wijze te doen blijken van door hen gedane waarnemingen of verrichtingen; tegenstelling: onderhandse akte; notarissen zijn speciaal aangewezen tot het opstellen – op verzoek of in opdracht – van authentieke geschriften (art. 2 lid 1 Wet op het Notarisambt)” (Van Caspel 31).

Vertaling: *Authentieke akten* wordt door Foster vertaald met 'authentic or public deeds' (69). Van den End vertaalt *bij authentieke akte* met 'by an officially certified deed', 'by authentic deed' en 'by public deed' (86). Van Dale vertaalt *authentieke akte* onder het lemma *authentiek* als 'an authentic document, a deed'.

Definition deed, n.: “2. A written instrument by which land is conveyed. 3. At common law, any written instrument that is signed, sealed, and delivered and that conveys some interest in property” (Black’s 444).

Definition instrument: “1. A written legal document that defines rights, duties, entitlements, or liabilities, such as a contract, will, promissory note, or share certificate” (Black’s 813).

Toelichting: Als vertaling voor *akte* wordt 'deed' gegeven. Het probleem met de term 'deed' is dat een 'deed' niet ondertekend hoeft te zijn door een ambtenaar, terwijl dit voor een authentieke akte juist wel zo is. Een 'deed' hoeft enkel ondertekend te zijn door de maker in het bijzijn van een getuige, of op aanwijzing van de maker in het bijzijn van twee getuigen (Martin & Law 153). In het Engels- en Amerikaans recht bestaan er geen authentieke akten. Een andere vertaling die Foster (2014) noemt is 'instrument'. Een 'instrument' lijkt meer omvattend dan een 'deed' wanneer men de definities van Black’s vergelijkt. Een akte hoeft namelijk niet over 'property' of 'land' te gaan. Naar mijn mening is 'instrument' dus een betere vertaling dan 'deed'. Foster, Van

den End en Van Dale geven voor *authentieke akte* de opties 'authentic deed' en 'public deed'. 'Public' verwijst naar het feit dat het een openbare akte is die ook later nog geraadpleegd kan worden. De openbare ambtenaar, bijvoorbeeld de notaris, schrijft deze akten in een register. Dit in tegenstelling tot een onderhandse akte die wordt opgesteld door partijen onderling. 'Authentic deed' is wat betreft het woord 'authentic' een letterlijke vertaling. Een andere optie is om dit te vertalen met 'notarial instrument', maar een authentieke akte wordt niet altijd door een notaris opgesteld. Een geboorteakte wordt bijvoorbeeld opgemaakt door een ambtenaar van de burgerlijke stand. 'Authentic instrument' is de meest neutrale vertaling die dus ook het minst problemen zal opleveren. Of 'notarial instrument' gebruikt kan worden ligt aan de context, want vaak wordt een authentieke akte wel opgesteld door een notaris.

- **Onderhandse akte - private instrument**

Definitie: Een onderhandse akte is een specifiek soort akte. Onderhandse akten zijn “alle akten die niet authentiek zijn” (Van Caspel 250). Een akte wordt gedefinieerd als een “ondertekend geschrift bestemd tot bewijs te dienen, zoals een kwitantie en orderbevestiging” en wordt genoemd in artikel 156 van de Wet Rv (Van Caspel 18). Een onderhandse akte hoeft dus niet te voldoen aan de vereiste vorm en ook niet bevoegdlijk te zijn opgemaakt door ambtenaren.

Vertaling: Foster vertaalt *onderhandse akten* met 'private deeds' (69). Van den End vertaalt *onderhands en notarieel opgemaakte akte* met 'instruments executed privately and notarially executed instruments', 'private instruments and instruments executed in the presence of a civil-law notary', 'private instruments and notarially executed instruments' (87). *Geregistreeerde onderhandse akte* vertaalt hij met 'registered private instrument' (87). Van Dale vertaalt *onderhandse akte* onder de lemma's *akte* en *onderhands* met 'a private document/act/contract'.

Toelichting: Zoals gemotiveerd bij *authentieke akte* vind ik 'instrument' een betere vertaling voor akte dan 'deed'. De term 'private instrument' is een neologisme. Black's noemt geen definitie van 'private' die te maken heeft met een 'deed' of 'instrument'. 'Private' kan als volgt worden gedefinieerd: "1. Relating or belonging to an individual, as opposed to the public or the government" (Black's 1233). 'Public instrument' is wel een term die voorkomt in het Engels, en 'private instrument' is complementair hieraan. Een *onderhandse akte* kan door partijen onderling of een enkele partij worden opgesteld. Dat wil zeggen zonder tussenkomst van een ambtenaar, oftewel zoals Van den End noemt 'executed privately'. Daarom is 'private instrument' naar mijn mening een duidelijke vertaling voor *onderhandse akte*.

- **Minuut - original instrument**

Definitie: Een minuut ofwel minute wordt door Fockema gedefinieerd als volgt: "in tegenstelling tot de voor de belanghebbende bestemde grosse of expeditie is de ~ het exemplaar van een geschrift (akte) dat verblijft onder de ambtenaar (notaris, griffier, secretaris) die het heeft opgesteld (art. 1 sub c Wet op het Notarisambt); de minute, de 'oorspronkelijke akte' heeft de sterkste bewijskracht" (Van Caspel 229).

Vertaling: *Minuut* wordt door Foster vertaald met 'original of the notarial instrument' (69). Door Van den End wordt een minuut van een akte of vonnis vertaald met 'original', 'original instrument', en 'authenticum' (720). Snijders gebruikt the so-called '*minuut, the original judgment...*' (259). Van Dale vertaalt minuut; origineel van een akte met 'original (of the instrument)'.

Toelichting: Zoals gemotiveerd bij *authentieke akte* vind ik 'instrument' een betere vertaling voor *akte* dan 'deed'. 'Original instrument' is een min of meer letterlijke vertaling van *oorspronkelijke akte*, zoals de minuut ook wel wordt genoemd. Het is een kernvertaling die naar mijn mening de betekenis duidelijk maakt, namelijk dat dit het originele document is. Omdat een minuut niet per se hoeft te zijn opgesteld door een notaris, en dus niet per definitie een 'notary

instrument' is, heb ik deze informatie uit de vertaling weggelaten. Dit zou bijgevoegd kunnen worden wanneer het wel om een authentieke akte gaat die door een notaris is opgesteld, maar 'original instrument' maakt de strekking naar mijn mening genoeg duidelijk en is in elke context een goede vertaling.

- **Grosse - enforceable first authenticated copy**

Definitie: Een grosse is een: “(art. 430 Rv), het voor de belanghebbende bestemde, eerst-uitgegeven afschrift van een authentiek geschrift (akte) of van een vonnis, in tegenstelling tot de minuut die onder de betrokken ambtenaar verblijft; een ~levert in rechte hetzelfde bewijs op als de minuut; volgende grossen heten ampliatis; een akte die in originali werd uitgegeven, zodat daarvan niet een minuut onder een notaris verblijft, heet in brevet te zijn verleden en uitgegeven; de benaming ~is vooral gebruikelijk ten aanzien van notariële akte, waarbij nog eerste, tweede en verdere grossen onderscheiden worden; ten opzichte van vonnissen, beschikkingen van bestuursinstanties en dergelijke worden de voor de belanghebbenden vervaardigde stukken niet grossen maar expedities genoemd; ~en expeditie staan beide, als voor uitgifte bestemde originelen, tegenover afschriften (kopieën); het onderscheid in bewijskracht tussen de eerste en de verdere grossen is van minder betekenis, nu meer exemplaren van een geschrift veelal door mechanische vermenigvuldiging, met name door fotokopiëren, ontstaan en dus onderling geheel gelijk zijn” (Van Caspel 160).

Vertaling: Van den End vertaalt de grosse van een dagvaarding of vonnis met 'bailiff's copy', het Amerikaanse 'process server's copy' en 'execution copy' en van een notariële akte met 'first authenticated copy' (493). Foster noemt enkel de grosse van een veilingsakte, en vertaalt deze met 'first authenticated copy of the deed of sale' (69). Stein noemt dit '*grosse* (authorized copy)' (261) en Snijders '*grosse of the judgment, a certified copy of the judgment drawn up in an enforceable form ...*' (259). Van Dale geeft voor *grosse*; afschrift van een

officieel stuk, afschrift van een vonnis, authentieke akte: 'counterpart original', 'executory copy' en 'first authenticated copy'.

Toelichting: Voor de term *grosse* is geen functionele equivalent te vinden.

Grosse kan zowel verwijzen naar een *grosse* van een authentieke akte als de *grosse* van een vonnis. Van den End geeft daarnaast specifieke vertalingen voor de *grosse* van een dagvaarding, maar deze *grosse* is in feite ook een authentiek afschrift. Daarom is het naar mijn mening niet nodig om hier aparte vertalingen voor te geven. De beste vertaling zou een vertaling zijn die voor *grosse* algemeen gebruikt kan worden. De meest voorkomende vertaling is 'first authenticated copy'. De *grosse* is, in de zin van de *grosse* van een authentiek geschrift, het eerst uitgegeven afschrift en een authentiek afschrift. 'First enforceable authenticated copy' is een neologisme, en een kernvertaling die de inhoud goed weergeeft. Ik heb 'enforceable' toegevoegd om zo het onderscheid duidelijk te maken tussen de vertalingen voor *grosse* en *expeditie*. *Expeditie* heb ik namelijk vertaald met 'authenticated copy' (**zie: *expeditie***). Het verschil tussen een *grosse* en *expeditie* is namelijk dat een *grosse* executoriale kracht heeft. Naar mijn mening is 'enforceable first authenticated copy' de beste vertaling omdat de term 'authenticated' meer aan de Nederlandse term 'authentiek' verwant is dan 'certified' of 'authorized', hoewel deze laatste twee ook goed mogelijk zijn als vertaling.

- **Expeditie - authenticated copy**

Definitie: Een *expeditie* (afschrift) is een “voor partijen bestemd exemplaar (gewaarmerkte kopie) van een akte, speciaal van een vonnis of arrest; authentiek afschrift van een vonnis, evenwel zonder executoriale kracht; een ~ wordt onder andere gebezigd om een vonnis in een andere procedure te bewijzen” (Van Caspel 126).

Vertaling: Van den End vertaalt *expeditie* als afschrift van een vonnis of beschikking met 'authenticated copy' (402). Voor *expeditie* als afschrift van een vonnis e.d. geeft Van Dale '(authenticated) copy'.

Toelichting: Net als een *grosse* is ook een *expeditie* een authentiek afschrift. Voor de term *expeditie* bestaat, net als voor de term *grosse*, geen Engelstalige functionele equivalent. Het verschil tussen de twee is dat een *expeditie* geen executoriale kracht heeft en een *grosse* wel. Ook een *expeditie* is een gewaarmerkte kopie, en dus is de kernvertaling 'authenticated copy' naar mijn mening een goede vertaling. Dit is tevens een neologisme, want het is een niet als zodanig bestaande rechtsterm.

- **Executoriale titel - title to enforcement**

Definitie: Een executoriale titel is een "geschrift vatbaar voor gerechtelijke tenuitvoerlegging dat de basis moet zijn voor beslag en executoriale verkoop zonder (verdere) rechterlijke tussenkomst; executoriale titels zijn: een in kracht van gewijsde gegaan vonnis (soms echter al uitvoerbaar bij voorraad), een andere authentieke akte, zoals een *grosse* van een notariële akte, het proces-verbaal van de verificatievergadering ten aanzien van onbetwiste vorderingen (art. 196,197 Fw) en het gehomologeerde akkoord na surseance van betaling (art. 274 Fw); aan het hoofd van een executoriale titel staat: 'In naam des Konings' of 'In naam der Koningin' (Van Caspel 125).

Vertaling: Het hebben van een executoriale titel wordt door Foster vertaald met 'constitutes executory title' (26). Van den End noemt 'enforceable document', 'entitlement to enforcement', 'enforcement order' en als vertaling voor *executoriale titel bezitten* 'to be entitled to enforcement' (401). Stein noemt zowel 'title to enforcement (executoriale titel)' en '*executoriale titel*, i.e. an instrument containing a permission...' (261). *Executoriale titel* wordt in Van Dale genoemd onder het lemma *executoriaal*, en wordt vertaald met 'writ of execution'.

Toelichting: De term en het concept *executoriale titel* komt niet voor in het Engelse rechtssysteem, en daarom is er geen functionele equivalent beschikbaar. Stein kiest voor 'borrowing', door het Nederlands te laten staan, en parafraseert hierna een uitleg. Toch zijn deze vertaalprocedures het minst

geaccepteerd en voor een lexicon is het beter om een Engelse vertaling te vinden (zie 2.4.1 en 2.4.2). Foster kiest voor 'executory title', een letterlijke equivalent, maar dit zal een Engelstalige jurist niet snel begrijpen. Daarnaast verwijst 'executory' volgens Garner naar: "taking full effect at a future time <an executory judgment> <executory contract>" (338). Het gaat hier zowel om het document als de status van het document waarmee de tenuitvoerlegging mogelijk wordt. Daarom is 'title to enforcement' een betere vertaling, die in ieder geval de 'enforcement' betekenis duidelijk maakt. De hier gebruikte vertaalprocedure is die van een neologisme.

5. Procedure - procedure

Definitie: Onder de term *procedure* versta ik de procesvoering die wordt gevolgd bij een civiele procedure. Het woord *procedure* is hier algemeen. Van Dale geeft voor *procedure* de definitie: "geheel van afzonderlijke stappen die (zouden moeten) worden genomen en samen een geheel vormen".

Vertaling: Van den End vertaalt *procedure* met 'proceedings', 'legal proceedings', 'proceeding', 'legal action', 'action', 'lawsuit', 'suit', 'litigation' en (gang van zaken) 'procedure' (928). *Civiele procedure* vertaalt hij onder het lemma *procedure* met 'civil proceedings' (928). De procedure wordt door Snijders 'procedure' genoemd (262). Van Dale geeft voor *procedure* als handel-, werkwijze en procesvoering de vertaling 'procedure'. Voor *procedure* als proces geeft Van Dale '(law)suit', 'action', 'legal proceedings/procedure'. Het voorbeeld *strafrechtelijke/civiele procedure* wordt door Van Dale vertaalt met 'criminal/civil suit/proceedings'.

Definition *proceedings*: "1. The regular and orderly progression of a lawsuit, including all acts and events between the time of commencement and the entry of judgment" (Black's 1241).

Definition *procedure*: "1. A specific method or course of action. 2. The judicial rule or manner for carrying on a civil lawsuit or criminal prosecution – Also termed rules of procedure" (Black's 1241).

Definition *civil procedure*: 1. The body of law ... 2. A particular method or practice used in carrying on civil litigation” (Black’s 263).

Toelichting: De definitie van 'proceedings' uit Black’s geeft aan dat het hier gaat om de voortgang van een proces, inclusief alle stappen. 'Procedure' kan ook verwijzen naar de methode. Er is geen duidelijk verschil tussen de termen, maar 'proceedings' wordt vooral gebruikt wanneer het om het proces in de rechtszaal gaat. Hier gebruik ik de term *procedure* ook voor de stappen voorafgaand aan de rechtszaal, daarom heb ik de functionele equivalent 'procedure' gekozen als vertaling.

- **Betekening - service**

Definitie: In het burgerlijk proces is de betekening de “gerechtelijke bekendmaking van een schrijven en mededeling van de inhoud ervan aan de woonplaats van de geadresseerde door een deurwaarder die daarvan akte opmaakt (respectievelijk een verklaring op het stuk stelt, art. 46, 47 Rv)” (Van Caspel 52).

Vertaling: Voor betekenen geeft Foster de vertaling *served on the defendant* (151). Van den End noemt betekening van een dagvaarding of exploit *service*, en geeft voor de betekening van de dagvaarding de vertaling: *on being served with the summons* (206). Stein noemt dit *service of process* (249). Voor de betekening van een dagvaarding e.d. noemt Van Dale *service*.

Definition *serve, vb.*: “1. To make legal delivery of (a notice or process) <a copy of the pleading was served on all interested parties>. 2. To present (a person) with a notice or process as required by law <the defendant was served with process>.” (Black’s 1399).

Definition *service, n.*: “1. The formal delivery of a writ, summons, or other legal process <after three attempts, service still had not been accomplished>. – Also termed service of process ... 2. The formal delivery of some other legal notice, such as a pleading <be sure that a certificate of service is attached to the motion>.” (Black’s 1399).

Toelichting: *Betekening* wordt in context vaak gebruikt in de zin van het uitreiken van de dagvaarding. *Betekenen* wordt als werkwoord vertaald met 'to serve'. Het zelfstandig naamwoord *betekening* kan vertaald worden met 'service'. Ook dit is een goed kloppende functionele equivalent wanneer men kijkt naar de definitie van Black's. Het is echter niet helemaal een functionele equivalent, omdat de term in het Engelse rechtssysteem vooral wordt gebruikt om te verwijzen naar het hele proces. In het Nederlandse rechtssysteem verwijst betekening echter naar een specifiek deel van het proces, namelijk de uitreiking van de dagvaarding. Dit is een vorm van 'semantic narrowing', ofwel restrictieve interpretatie. Bij gebrek aan een andere of betere vertaling is 'service' naar mijn mening de beste vertaling voor *betekening*.

- **Oproeping - summons**

Definitie: De oproeping (civiel proces) wordt door *Fockema Andreae's Juridisch Woordenboek* gedefinieerd als de "aankondiging van de behandeling van de zaak ter terechtzitting volgens het uittreksel uit de rol, door de deurwaarder (uitroepen); op een ~ moeten partijen of hun vertegenwoordigers zich melden, op straffe van verstek" (Van Caspel 264).

Vertaling: Van den End vertaalt *oproeping* met 'call' en 'notice', en *oproeping* als het gebod om in de rechtbank te verschijnen met 'summons' (847). Van Dale geeft voor het geschrift de vertaling '(writ of) summons', en voor het ontbieden/ontboden worden 'summons' en 'call'.

Definition summons, n.: "1. Formerly, a writ directing a sheriff to summon a defendant to appear in court. 2. A writ or process commencing the plaintiff's action and requiring the defendant to appear and answer ... 3. A notice requiring a person to appear in court as a juror or witness. ... 4. *English law*. The application to a common-law judge upon which an order is made" (Black's 1477).

Toelichting: *Oproeping* kan worden gezien als het dagvaarden van de gedaagde. De term *dagvaarding* komt in mijn lexicon voor als document voor

de dagvaarding. Deze term heb ik vertaald met 'summons' (zie: ***dagvaarding***). Bij de term *betekening* gaat het om het concept van het oproepen zelf. Hoewel geen synoniemen hebben de termen wel veel gelijkenissen. Beiden betreffen dezelfde fase in het proces, want de oproeping, het dagvaarden, gebeurt aan de hand van het document de dagvaarding. Daarom geeft ook Van den End de vertaling 'summons'. 'Summons' verwijst, gekeken naar Black's definitie, zowel naar een 'writ' als de start van het proces door het oproepen. De hier toegepaste vertaalprocedure is die van een functionele equivalent. 'Summons' kan zowel als werkwoord als zelfstandig naamwoord worden gebruikt.

- **In eerste aanleg - at first instance**

Definitie: In het procesrecht is aanleg "instantie; een zaak dient in eerste ~; tegenstelling: in (hoger) beroep" (Van Caspel 3).

Vertaling: Van den End vertaalt *in eerste aanleg* met 'in the first instance' en 'at first instance' (26). Snijders gebruikt ook 'at first instance' (257). *In eerste aanleg* wordt in Van Dale in de zin van (juridisch) instantie vertaald met in the 'first instance'.

Definition *instance, n.* "2. The act of instituting legal proceedings <court of first instance>" (Black's 812).

Toelichting: Met behulp van de definitie van Black's blijkt 'first instance' een functionele en lexicale equivalent te zijn voor de eerste aanleg van een zaak, oftewel welke rechtbank deze zaak behandelt. De vertaling 'at first instance' komt meer voor dan 'in first instance'. 'At first instance' vind ik een betere vertaling, omdat *in* hier niet letterlijk wordt bedoeld en deze combinatie vaker voorkomt.

- **Mondelinge behandeling - oral hearing**

Definitie: Een mondelinge behandeling is het tegenovergestelde van een schriftelijke behandeling. In de specifieke context van de verzoekschriftprocedure verwijst het naar de mondelinge behandeling zoals

genoemd in artikel 279 lid 3 van de Wet Rv: de opgeroepene of zijn advocaat verschijnt in persoon in de rechtbank.

Vertaling: Van den End noemt onder de term *mondeling* zowel een zaak mondeling behandelen als mondelinge behandeling. *Een zaak mondeling behandelen* vertaalt hij met 'to hear a case', en *mondelinge behandeling* met 'oral hearing', 'oral proceedings' en 'oral procedure' (726).

Definition oral, adj.: "Spoken or uttered; not expressed in writing" (Black's 1128).

Toelichting: In principe is *mondelinge behandeling* een heel algemeen begrip dat niet alleen voor civiele zaken kan worden gebruikt. Het gaat om het in persoon verschijnen in de rechtbank. Omdat hiermee een onderscheid wordt gemaakt tussen het behandelen in persoon in de rechtbank versus het behandelen door middel van geschriften lijkt 'oral hearing' de beste vertaling. Van den End geeft aan dat *een zaak mondeling behandelen* kan worden vertaald met 'to hear a case'. Hier noemt hij niet specifiek de term *mondeling*, omdat volgens het Engelse rechtssysteem een zaak vaak mondeling verloopt. Dit is bij Nederlandse rechtszaken niet zo, dus daarom is het naar mijn mening beter om *mondeling* expliciet in de doeltaal toe te voegen aan de vertaling. 'Oral hearing' is in deze betekenis een neologisme en kernvertaling.

- **Eis in conventie - statement of claim**
- **Conventie - statement of claim**

Definitie: De eis in conventie wordt ook wel conventie genoemd. Een conventie in het burgerlijk proces wordt gedefinieerd door *Fockema Andreae's Juridisch Woordenboek* als "eis, vordering door de eiser in ~bij de rechtsingang voorgedragen, in tegenstelling tot de, hem door de aanvankelijk gedaagde, tegengeworpen tegeneis of eis in reconventie" (84). Dit is de oorspronkelijke vordering.

Vertaling: Van den End vertaalt *eis in conventie* met 'claimant's statement of claim', 'claimant's claim' en de Amerikaanse termen 'plaintiff's statement of

claim', 'plaintiff's claim', 'complainant's claim' en 'original complaint' (381).

Indien het onder een echtscheiding valt vertaalt Van den End dit met 'petition' (381). Foster vertaalt *eis in conventie* met 'claimant's statement of claim' (154).

Van Dale noemt (juridisch) *eis in conventie* als voorbeeld onder het lemma *conventie*, en vertaalt dit met 'plaintiff's (statement of) claim'.

Definition statement of claim: "1. Complaint (1). 2. *English law*. A plaintiff's initial pleading in a civil case; Declaration (7)" (Black's 1445).

Toelichting: In tegenstelling tot de eis in reconventie is de eis in conventie de oorspronkelijke vordering. Dit wordt alleen *eis in conventie* genoemd als er ook door de gedaagde een tegenvordering tegen de eiser wordt ingesteld.

'Statement of claim' is een goede functionele equivalent, dit verwijst namelijk ook naar de eerste vordering door de eiser. De toevoeging van 'claimant' of 'plaintiff' is dan overbodig, tenzij de definitie van 'complaint' wordt aangehouden, dan moet wel gedefinieerd worden wie de 'complaint' indient.

- **Tegenvordering - counterclaim**
- **Eis in reconventie - counterclaim**
- **Reconventie - counterclaim**

Definitie: Tegenvordering verwijst hier naar de tegenvordering die de gedaagde kan instellen tegen de eiser (Loonstra 286). Deze tegenvordering heet dan de eis in reconventie (Loonstra 286). Een eis in reconventie is de "tegeneis", en wordt genoemd in artikel 137 en 188 van de Wet Rv (Fockema 115). Dit wordt ook wel enkel reconventie genoemd. Reconventie wordt dan ook gedefinieerd als "tegeneis, door de gedaagde tegelijk met de conclusie van antwoord ingediende vordering jegens de eiser; een eis in ~hoeft geen verband te hebben met de oorspronkelijke eis in conventie" (Van Caspel 308).

Vertaling: Zowel Van den End als Foster vertalen *eis in reconventie* met 'counterclaim' (975 en 154). Van den End geeft in het verband met een echtscheiding de vertaling 'cross-petition' (975). Van den End vertaalt ook

tegenvordering met 'counterclaim' (1123). Van Dale vertaalt alleen *reconventie*, met 'counterclaim'.

Van Dale geeft voor *tegenvordering* de vertaling 'counterclaim' en (juridisch ook) 'counteraction'.

Definition counterclaim: "A claim for relief asserted against an opposing party after an original claim has been made; esp., a defendant's claim in opposition to or as a set off against the plaintiff's claim. – Also termed *counteraction*; *countersuit*; *cross-demand*" (Black's 376). Garner states: "In BrE, *counterclaim* is defined as "a cross-claim brought by a defendant in civil proceedings that asserts an independent cause of action but is not also a defense to the claim made in the action by the plaintiff" (CDL)" (238).

Toelichting: 'Counterclaim' is een functionele equivalent voor *tegenvordering*, ofwel *eis in reconventie*, ofwel *conventie*, en daarom een goede vertaling.

- **Conclusie van antwoord - defence**

Definitie: De conclusie van antwoord is de reactie op de dagvaarding van de eiser, oftewel "het schriftelijk stuk waarin verweer tegen de vordering wordt gevoerd" (Loonstra, 285). Conclusie in een civiele zaak, in deze context van conclusie van antwoord, wordt gedefinieerd als "gerechtelijke schriftuur in haar geheel met de beweringen en vertogen van partijen: ~van antwoord (art. 128 Rv), repliek (art. 132 Rv) en dupliek, incidentele ~(art. 208 Rv), ~na enquête" (Van Caspel 80).

Vertaling: Foster vertaalt *conclusie van antwoord* met 'defence' (152). Van den End vertaalt *conclusie van antwoord* met 'defence', 'statement of defence' of het Amerikaanse 'answer' (291). Stein gebruikt *conclusie van antwoord* in context door het te noemen in een opsomming van de volgorde van de Nederlandse civiele procedure (249). Van Dale geeft onder het lemma *conclusie* de definitie voor (juridisch) gedingstuk van partijen, en noemt hier het voorbeeld *conclusie van repliek* dat wordt vertaald met 'the (statement of) defence'.

Definition defense: “1. A defendant’s stated reason why the plaintiff or prosecutor has no valid case; esp., a defendant’s answer, denial, or plea ...” (Black’s 452).

Definition statement of defense: “The assertions by a defendant; esp., in England, the defendant’s answer to the plaintiff’s statement of claim” (Black’s 1445).

Toelichting: 'Defence' is het verweer van de gedaagde. In Nederland gaat het bij de *conclusie van antwoord* om een schriftelijk document. In het Engelse recht is dit echter niet zo. De Engelse term heeft wel dezelfde functie binnen het proces. Gubby gebruikt ook de term 'defence' in de betekenis van *conclusie van antwoord*. Zij zegt: “The defendant must serve a defence within a certain time”(64). Toch zijn het geen volledige functionele equivalenten, omdat 'defence' breder gebruikt kan worden. Hier is restrictieve interpretatie toegepast. Het is naar mijn mening de beste vertaling, omdat het verwijst naar dezelfde stap in het proces, en de term 'defence' voldoende duidelijk maakt waar het hier om gaat.

- **Comparitie na antwoord - post-defence personal appearance of parties**

Definitie: Een comparitie na antwoord houdt in “dat de procederende partijen bij de rechter moeten verschijnen om over hun geschil te praten” (Loonstra 285). Het comparitie-na-antwoord-model wordt genoemd in artikel 131 van de Wet Rv en wordt gedefinieerd als "verplichting van de rechter ambtshalve direct nadat de gedaagde zijn conclusie van antwoord heeft voorgedragen, te beslissen of een bevel tot een persoonlijke verschijning van partijen zinvol is, teneinde hen tot een schikking te bewegen of om inlichtingen te vragen" (Van Caspel 78).

Vertaling: Van den End vertaalt *comparitie van antwoord* met 'post-defence hearing' (288). Foster vertaalt dit met 'post-defence appearance of parties' (152). Sniijders noemt '*comparitie na antwoord* (appearance of the parties before the court after the filing of their defence)' (262).

Toelichting: Voor de term *comparitie na antwoord* is er geen functionele equivalent beschikbaar. Snijders gebruikt een letterlijke vertaling met daarna een omschrijving waarin hij de betekenis van de term parafraseert. Foster gebruikt ook een parafrase maar deze is beknopter. Van den End noemt het een 'hearing'. Omdat 'hearing' een vaste betekenis heeft binnen de Engelse rechtstaal zou dit verwarring kunnen veroorzaken. De *comparitie na antwoord* komt daar immers als zodanig niet voor. Het is hier het beste om een zo beknopt mogelijke kernvertaling te geven die wat betreft de interpretatie zo min mogelijk problemen kan opleveren. De vertaling 'post-defence appearance of parties' is daarom te verkiezen. Deze vertaling heeft kenmerken van zowel een parafrasering als een neologisme, omdat het een uitleg betreft die niet als zodanig in de Engelse rechtstaal bekend is.

- **Conclusie van repliek - reply**

Definitie: Indien de *comparitie* van antwoord geen succes heeft dan kan de rechter partijen in de gelegenheid stellen opnieuw een schriftelijk stuk in te dienen. De eiser krijgt dan eerst de gelegenheid om de conclusie van repliek in te dienen (Loonstra 285). Dit is de "nadere conclusie van de eiser in het burgerlijk geding, na het antwoord van de gedaagde" (Van Caspel 315). De conclusie van repliek is te vinden in artikel 132 van de Wet Rv.

Vertaling: Van den End vertaalt conclusie van repliek met *statement of reply*, *reply*, en het Amerikaanse *replication* (292). Foster vertaalt repliek met *reply* (152). Stein gebruikt *conclusie van repliek* cursief in context (249). Van Dale geeft onder het lemma conclusie de definitie voor (juridisch) gedingstuk van partijen, en noemt hier het voorbeeld conclusie van repliek dat wordt vertaald met *the (statement of) reply*.

Definition reply: "2. *Common-law pleading*. The plaintiff's response to the defendant's plea or answer. The reply is the plaintiff's second pleading, and it is followed by the defendant's plea or answer" (Black's 1326).

Toelichting: De conclusie van repliek komt pas voor na de comparitie van antwoord. Het is het opnieuw indienen van een schriftelijk stuk. Dit wordt gedaan door de eiser. In het Engelse recht is de 'reply' het stuk als reactie op de 'defence', hetgeen bij ons vergelijkbaar is met de conclusie van antwoord. In de Nederlandse civiele procedure komt tussen deze twee processtappen nog een uitspraak en eventuele comparitie van partijen voor. 'Reply' is dus geen exacte equivalent van *conclusie van repliek*. Toch verwijzen beide termen naar de volgende stap in het proces, en zijn beide termen een nieuwe reactie van de eiser na het verweer van de gedaagde (zie: Tabel 1). Gezien het voorgaande is het daarom wel een goede functionele equivalent, en naar mijn mening een goede vertaling.

- **Conclusie van dupliek - rejoinder**

Definitie: De conclusie van dupliek is “het andere antwoord van de gedaagde op de repliek van de eiser”, zoals in artikel 132 van de Wet Rv (Van Caspel 106).

Vertaling: *Conclusie van dupliek* wordt door Van den End vertaald met 'rejoinder' (291). Ook Foster vertaalt dit met 'rejoinder' (153). Stein gebruikt '*conclusie van dupliek*' cursief in context (249). Van Dale geeft onder het lemma *conclusie* de definitie voor (juridisch) gedingstuk van partijen, en noemt hier alleen het voorbeeld *conclusie van repliek* dat wordt vertaald met 'the (statement of) rejoinder'.

Definition rejoinder: “*Common-law pleading. The defendant’s answer to the plaintiff’s reply (or replication)*” (Black’s 1314).

Toelichting: De conclusie van dupliek is de processtap na de conclusie van repliek. Zoals genoemd bij *conclusie van repliek* is een 'reply' de volgende (min of meer zelfde) stap in het Engelse rechtssysteem. Na de 'reply' was het vroeger mogelijk voor de gedaagde om een 'rejoinder' in te dienen. Hierna waren in het proces zelfs nog drie vervolgstappen mogelijk. Gubby vermeldt dat deze documenten nu niet meer worden gebruikt, zodat er minder reacties

mogelijk zijn (64). Net als bij 'reply' is ook 'rejoinder' dus geen exacte equivalent van *conclusie van dupliek*. Toch komt de functie wel overeen. Het is net als de conclusie van dupliek de volgende processtap, namelijk wederom een reactie van de gedaagde op het voorgaande (zie: Tabel 1). In die zin is het een functionele equivalent. Ik ben van mening dat 'rejoinder' daarom een goede vertaling is van *conclusie van dupliek*.

- **Pleidooi - oral arguments**

Definitie: Het pleidooi is de “pleitrede door een advocaat gehouden voor een rechtsprekende instantie, zowel in het burgerlijk (art. 134 e.v. Rv), als in het strafproces (art. 311 j° 331 Sv)” (Van Caspel 284).

Vertaling: Voor *pleidooi* geeft Van den End de vertalingen 'counsel's plea', 'counsel's speech', 'argument' of het Amerikaanse 'attorney's plea' en 'attorney's speech, plea, argument' (909). Foster geeft de vertaling 'oral arguments' (141). Van Dale vertaalt *pleidooi* als de pleitrede van een advocaat met '(counsel's) speech/argument', 'oral pleading' en 'address (to the court)', van verdediger met 'defence' en in het Amerikaans-Engels 'defense'. De definitie van *pleidooi*, deel van een proces, wordt door Van Dale vertaald met 'oral pleadings'.

Definition plea, n.: “2. At common law, the defendant's responsive pleading in a civil action” (1189).

Definition pleading, n.: “1. A formal document in which a party to a legal proceedings (esp. a civil lawsuit) sets forth or responds to allegations, claims, denials, or defenses. In federal civil procedure, the main pleadings are the plaintiff's complaint and the defendant's answer ... 2. A system of defining and narrowing the issues in a lawsuit whereby the parties file formal documents alleging their respective positions.” (1191).

Toelichting: Hoewel 'pleading' taalkundig veel lijkt op de term *pleidooi* is het naar mijn mening geen goede vertaling van *pleidooi*. 'Oral plea' en 'pleading' zijn, wanneer men de definities van Black's vergelijkt, namelijk geen

functionele equivalenten van de term *pleidooi*. Hoewel het bij de 'oral plea' en 'pleading' net als bij een pleidooi gaat om een reactie, kan een pleidooi een reactie zijn van beide partijen en wordt deze mondeling opgedragen door een advocaat. Een 'pleading' is daarentegen enkel een document, en een 'plea' verwijst naar enkel de reactie van de gedaagde. 'Argument' of 'speech' zijn daarom termen die qua definitie beter aansluiten. Het gaat bij een pleidooi vooral om de argumenten. Daarom ben ik het eens met Foster's vertaling 'oral arguments'. Het zijn mondelinge argumenten die gegeven worden door beide partijen. Deze vertaling is een kernvertaling, ofwel een soort kernparafrasering. Ook is het een neologisme omdat aan 'oral arguments' een specifieke en nieuwe juridische betekenis wordt toegekend.

- **Comparitie van partijen – personal appearance of the parties (to give information or try to reach a settlement)**

Definitie: Comparitie van partijen door de rechter houdt in "het op rechterlijk bevel door partijen in persoon voor een rechter verschijnen" (Van Caspel 78). Deze comparitie kan twee vormen aannemen: "ofwel de rechter tracht via de comparitie partijen met elkaar te verzoenen of hij wenst nadere inlichtingen van partijen te verkrijgen" (Loonstra 282).

Vertaling: Foster vertaalt *comparitie van partijen* met 'personal appearance of the parties to give information or reach a settlement' (150). Van den End vertaalt binnen het lemma *comparitie* enkel *comparitie van partijen om inlichtingen te verschaffen dan wel een schikking te beproeven* met 'personal appearance of the parties to give information or to try to reach a settlement' (288).

Toelichting: *Comparitie van partijen* komt niet voor in het Engelse of Amerikaanse rechtssysteem. Er is dus geen functionele equivalent. Foster en Van den End geven een parafrasering. Voor geen van mijn vertalingen heb ik een lange parafrasering gebruikt tot nu toe omdat, zoals besproken in 2.4.2, dit niet de meest gewenste vertaalprocedure is. Toch is er geen duidelijk verschil

tussen de vertalingen voor comparitie van partijen en comparitie na antwoord als de term alleen wordt vertaald met 'personal appearance of the parties'. Een vertaler of jurist kan zich afvragen waarvoor de partijen dan bijeen komen, en dit is dan niet terug te vinden in de Nederlandse definitie. Daarom is het naar mijn mening van belang om de optie te geven voor de langere parafrasering. Ik heb 'to give information or try to reach a settlement' tussen haakjes gegeven als optie, omdat het niet altijd van belang zal zijn om deze uitleg toe te voegen in de vertaling.

Tabel 1: (mogelijke) stappen in de dagvaardingsprocedure in eerste aanleg

Nederlandse civiele procedure	English civil procedure
Dagvaarding - eiser	Claim form - claimant
Conclusie van antwoord - gedaagde	Defence - defendant
Comparitie na antwoord: verschijnen	
Uitspraak	
Conclusie van repliek - eiser	Reply - claimant
Conclusie van dupliek - gedaagde	†Rejoinder - defendant
Pleidooi	
Uitspraak	

† verwijst naar het feit dat dit tegenwoordig niet meer voorkomt in het proces.

- **Interventie - voluntary intervention (of a third party)**

Definitie: Interventie is in het civiel proces "tussenkomst of tussenvoeging" (Van Caspel 186). Het is de "vrijwillige deelname van een derde aan de procedure aan de kant van een van beide partijen" (Schaafsma-Beversluis 108). Interventie wordt behandeld in artikel 217-219 van de Wet Rv.

Vertaling: Van den End vertaalt *interventie* met 'intervention', 'joinder of parties', en 'consolidation of proceedings' (576). Foster met 'intervention' (153). Van Dale vertaalt *interventie* als tussenkomst met 'intervention'.

Definition *intervention, n.*: “1. The entry into a lawsuit by a third party who, despite not being named a party to the action, has a personal stake in the outcome ... 2. The legal procedure by which such a third party is allowed to become a party to the litigation” (Black’s 840).

Toelichting: Er moet onderscheid worden gemaakt tussen de vrijwillige en gedwongen deelname van een derde aan het proces. 'Intervention' is geen functionele equivalent van *interventie* omdat 'intervention' wordt gedefinieerd als een tussenkomst van een derde partij die belanghebbende is, ongeacht of dit vrijwillig is of gedwongen. Indien het in een tekst niet van belang is op welke grond er een derde partij deelneemt kan wel 'intervention' gebruikt worden. Om toch onderscheid te kunnen maken kan hier stretching worden toegepast van de term 'intervention'. Namelijk naar 'voluntary intervention (of a third party)'.

- **Vrijwaring - third-party proceedings**

Definitie: Vrijwaring is een incident en is “het door de verweerder direct na de aanvang van een civiel proces dagvaarden van zijn waarborg die tot ~gehouden is (art. 210 e.v. Rv); moet de waarborg de oorspronkelijk gedaagde beschermen tegen verlies van een goed aan een derde, of tegen een derde die een recht op het goed pretendeert, dan kan de waarborg het proces tegen die derde overnemen (art. 212 Rv)” (Van Caspel 402). Het is een gedwongen tussenkomst van een derde partij in een dagvaardingsprocedure. Die derde partij wordt dan in vrijwaring betrokken, aldus artikel 210 en verder van de Wet Rv (Schaafsma-Beversluis 110).

Vertaling: Foster vertaalt *vrijwaring* met 'third-party proceedings' (153). Van den End vertaalt *vrijwaring* (procedure) met 'third-party action', 'third-party proceedings', en het Amerikaanse 'impleader' (1358). Van Dale vertaalt *vrijwaring* in de zin van een (juridisch) procedure met 'third-party action/proceedings'.

Definition *impleader, n:* “A procedure by which a third party is brought into a lawsuit, esp. by a defendant who seeks to shift liability to someone not sued by the plaintiff” (770).

Definition *third-party action:* “An action brought as part of a lawsuit already pending but distinct from the main claim, whereby the defendant sues an entity not sued by the plaintiff when that entity may be liable to the defendant for all or part of the plaintiff’s claim. A common example is an action for indemnity or contribution” (34) under action 4 “A civil or criminal judicial proceeding” (Black’s ‘action’ 31).

Toelichting: Het Amerikaanse ‘impleader’ betekent volgens deze beknopte definitie hetzelfde als *vrijwaring*, namelijk een gedwongen deelname van een derde partij, en voornamelijk wanneer een gedaagde de aansprakelijkheid wil afschuiven op een derde partij. ‘Third-party action’ is echter een betere functionele equivalent, want hierbij gaat het zeker om het afschuiven van (gedeeltelijke) aansprakelijkheid volgens Black’s definitie. ‘Third-party action’ kan ook wel ‘third-party proceedings’ worden genoemd. Een ‘action’ is namelijk een ‘judicial proceeding’ (Black’s 31). Ook zijn deze termen niet specifiek Amerikaans. Garner geeft echter aan dat ‘action’ meer gebruikt wordt als wijze: “to enforce a private right, to redress or prevent a private wrong, or to punish a public offence” (20). ‘Proceedings’ is als losse term breder dan ‘action’, dus ook dit draagt bij aan een voorkeur voor de vertaling ‘third-party proceedings’. ‘Third-party proceedings’ heeft de term ‘proceedings’ in zich, en verwijst dus direct naar het proces in de rechtbank. Zie de uitleg bij 5.

Procedure. De website Interactive Terminology for Europe geeft voor oproeping in vrijwaring tevens de vertaling ‘introduction of third parties’, afkomstig van de Europese Commissie. Dit is echter een hele algemene en neutrale vertaling, die daarmee ook kan verwijzen naar *interventie*. Deze vertaling heeft naar mijn mening dus niet de voorkeur wanneer er andere meer precieze vertaalmogelijkheden zijn.

6. Beslissing - judgment

Definitie: Een beslissing is een “afdoening” en dus een “(veelal definitieve) uitspraak” die gemotiveerd dient te zijn (Van Caspel 47).

Vertaling: Van den End vertaalt *beslissing* met 'decision' en 'judgment', een beslissing van overheidswege met 'decision' en 'ruling', en door de rechtbank met 'decision', 'judgment' en 'ruling' (184). Stein noemt ook 'the judgment' (250). Van Dale geeft voor *beslissing* als besluit de vertaling 'decision', en als uitspraak van bevoegd gezag 'ruling'. Een *gerechtelijke beslissing* wordt door Van Dale vertaald met 'a judicial decision'.

Definition *decision*: “1. A judicial or agency determination after consideration of the facts and the law; esp., a ruling, order, or judgment pronounced by a court when considering or disposing of a case” (Black’s 436).

Definition *judgment*: “1. A court’s final determination of the rights and obligations of the parties in a case.” (Black’s 858).

Definition *ruling*: “1. The outcome of a court’s decision either on some point of law or on the case as a whole. – Also termed *legal ruling*.” (Black’s 1360).

Toelichting: Wanneer men de definities uit Black’s vergelijkt, kan de term 'decision' breder en algemener gebruikt worden dan de termen 'ruling' en 'judgment'. De term *beslissing* verwijst in deze context naar uitspraken van een gerecht. Daarom zijn de termen 'judgment' en 'ruling' goede functionele equivalenten van *beslissing*. Alhoewel beide termen een goede vertaling zijn, heb ik gekozen voor de vertaling 'judgment' vanwege het, volgens de definitie, finale karakter.

- **Tussenvonnis - interlocutory judgment**

- **Interlocutoir - interlocutory judgment**

Definitie: De termen *tussenvonnis* en *interlocutoir* verwijzen naar hetzelfde concept, en kunnen dus als synoniemen worden gebruikt. Een tussenvonnis is een “vonnis dat geen einde aan het geding maakt en dus geen eindvonnis is” (Van Caspel 359). *Interlocutoir* komt voor in artikel 232 Rv en is een “bepaalde

vorm van tussenvonnissen (dus een vonnis, voor het eindvonnis geweest, dat geen einde aan het geding maakt) waarbij de rechter, alvorens zijn eindbeslissing te geven, een bewijsopdracht geeft of een onderzoek of instructie beveelt waarvan de beslissing omtrent de zaak zelf afhankelijk kan zijn; soms bevat een ~ ook eindbeslissingen, bijvoorbeeld omtrent de door gedaagde betwiste ontvankelijkheid van eiser" (Van Caspel 184).

Vertaling: Foster vertaalt *tussenvonnissen* met 'interlocutory judgment' (154). Van den End vertaalt *tussenvonnissen* naast 'interlocutory judgment' ook met 'interlocutory order', 'interlocutory decision' en 'interlocutory ruling' (1169). Voor *interlocutoir* geeft Van den End 'interlocutory', voor *interlocutoire beschikking* 'interlocutory decree' en 'interlocutory order', en voor *interlocutoir vonnis* 'interlocutory judgment' (572). Stein noemt eveneens 'interlocutory judgment' (250). Van Dale vertaalt *interlocutoir* met 'interlocutory', inclusief de voorbeelden een *interlocutoire beschikking* 'an interlocutory decree' en een *interlocutoir vonnis* 'an interlocutory judgment'. Voor *tussenvonnissen* geeft Van Dale ook (juridisch) 'interlocutory (decree)', en 'interlocutory injunction/judgment/order'.

Definition *interlocutory judgment*: "An intermediate judgment that determines a preliminary or subordinate point or plea but does not finally decide the case. A judgment or order given on a provisional or accessory claim or contention is generally interlocutory – Also termed *interlocutory decree*." (Black's judgment 859).

Toelichting: 'Interlocutory' als losstaand zelfstandig naamwoord betekent niet hetzelfde als *interlocutoir*. In de Engelse taal kan 'interlocutory' alleen gebruikt worden als bijvoeglijk naamwoord. De term 'interlocutory' kan dus niet worden gebruikt als vertaling voor het zelfstandig naamwoord *vonnissen*. 'Interlocutory judgment' is daarentegen wel bruikbaar, en ook een functionele equivalent voor zowel *interlocutoir* als *tussenvonnissen* als men kijkt naar de definitie in Black's. Zoals Black's definitie ook aangeeft, is 'interlocutory decree' een synoniem voor 'interlocutory judgment'. 'Interlocutory decree' is dus ook

een goede vertaling (en functionele equivalent). Toch kiest Black's voor 'interlocutory judgment' als lemma, wellicht omdat het vaker voorkomt. Deze term heb ik daarom gekozen als vertaling.

7. Executie - execution

Definitie: *Executie* in het civiel vonnis is de “tenuitvoerlegging van vonnissen en akten in burgerlijke zaken (Boek II Rv)” (Van Caspel 125).

Vertaling: Van den End geeft voor *executie* de vertalingen 'execution' en 'enforcement' (400). Snijders gebruikt 'enforcement' (271). Van Dale vertaalt *executie* als strafvoltrekking met 'execution', 'enforcement' en 'putting into effect'. *Executie* kan echter ook gebruikt worden voor inbeslagneming, wat Van Dale vertaalt met onder andere 'execution'.

Definition enforcement: “The act or process of compelling compliance with a law, mandate, command, decree, or agreement” (Black's 569).

Definition execution: “1. The act of carrying out or putting into effect (as a court order) <execution of the court's decree>. [Cases: Federal Civil Procedure]. 2. Validation of a written instrument, such as a contract or will, by fulfilling the necessary legal requirements ... 3. Judicial enforcement of a money judgment, usu. by seizing and selling the judgment debtor's money <even if the plaintiff receives a judgment against the foreign debtor, execution is unlikely>.” (Black's 609).

Toelichting: Met behulp van de definitie van Black's blijkt 'execution' een functionele equivalent (en lexicale equivalent) te zijn voor *executie*. Hierbij ligt namelijk de nadruk op de tenuitvoerlegging van de uitspraak van een gerecht. Het gaat bij de executie bijvoorbeeld niet om het proces van naleving van een overeenkomst of de wet, wat in de definitie van 'enforcement' wordt genoemd. Ik heb daarom gekozen voor de vertaling 'execution'.

- **Beslag - attachment**

Definitie: In een civiel proces is *beslag* een “voorlopige maatregel waarbij de overheid, al dan niet op vordering van een belanghebbende, bepaalde zaken aan iemands vrije beschikking onttrekt, of wel deze onder zich neemt” (Van Caspel 47).

Vertaling: *Beslag* wordt door Foster vertaald met 'attachment' (156). Van den End vertaalt *beslag* als een arrest op goederen met zowel 'attachment' als 'seizure' (181). Snijders en Stein gebruiken ook beiden 'attachment' (271, 262). Van Dale geeft voor *beslag* (juridisch) de vertaling 'attachment', maar ook onder derden 'garnishment order', met in beslagneming ook 'seizure', 'sequestration', van roerend goed 'distress' en op schip in oorlogstijd 'embargo'.

Definition attachment: “1. The seizing of a person’s property to secure a judgment or to be sold in satisfaction of a judgment – Also termed (in civil law) *provisional seizure*. Cf. Garnishment, Sequestration (1).” (Black’s 136).

Definition seizure: “The act or instance of taking possession of a person or property by legal right or process; esp., in constitutional law, a confiscation or arrest that may interfere with a person’s reasonable expectation of privacy” (Black’s 1389).

Toelichting: Voor *beslag* is de term 'attachment' een functionele equivalent. De term 'seizure' is dat niet omdat het bij *beslag* uitsluitend gaat om het beslag op goederen. 'Seizure' heeft volgens de definitie van Black’s een ruimere betekenis. Bij de term 'attachment' is namelijk de volgende processtap de verkoop van de in beslag genomen goederen, net als bij de Nederlandse term *beslag*. Ik heb daarom voor deze vertaling gekozen.

- **Verkoop - sale**

Definitie: *Verkoop* is geen specifieke juridische term. De verkoop is onderdeel van de koopovereenkomst. *Koop* is “de overeenkomst waarbij de een zich

verbindt een zaak te geven en de ander om daarvoor een prijs in geld te betalen”, aldus art. 7:1 BW (Van Caspel 200).

Vertaling: Van den End vertaalt *verkoop* met 'sale' en 'disposal' (1256). Van Dale geeft voor *verkoop* algemeen zowel voor het verkopen als de transactie de vertaling 'sale'.

Definition sale: “1. The transfer of property or title for a price ... 2. The agreement by which such a transfer takes place.” (Black’s 1364).

Toelichting: Bij de executie van een civiele procedure kunnen bepaalde eigendommen in de verkoop gaan. Hiervoor is een executoriale titel nodig. 'Sale' is zowel algemeen als juridisch een goede vertaling voor *verkoop*. Het is een functionele equivalent. De term 'disposal' wordt specifiek gebruikt voor patenten (Black’s 504). Dit is daarom naar mijn mening geen goede vertaling voor de term *verkoop* zoals hier wordt gedefinieerd.

4. Conclusion

By making this lexicon I can conclude that there are good translation options by others available for the translation of most of the civil procedure terminology. The best translations in my opinion are those by the legal dictionaries by Foster and Van den End. The textbooks I consulted are consistent in their use of borrowing, combined with paraphrasing or explaining in context. While this may work well in textbooks, it is a method which is not very useful for a lexicon or dictionary. As mentioned in my thesis, the main problem of making a lexicon is that there is no context. For a lexicon one wishes to draft a list of translated terminology, rather than a list of paraphrased terminology with an added context that has to be included as well.

A lexicon can be consulted for translations concerning every text type, and should thus be usable for different purposes. Therefore, I tried to opt for the least problematic and most precise translations that I could find, meaning that they can be used in almost any context. The most important aspect of a lexicon is that it contains generally accessible terminology. The best method for this turned out to be to find functional equivalents. Unexpectedly there were functional equivalents available for many terms included in this lexicon. Although perhaps not all of the translated terms I labelled functional equivalents will function in exactly the same way as the source terms, the use of these particular translations does not cause many problems. I do not think one can find better and understandable translations than those I have found and labelled as functional equivalents. The functional equivalents refer to the same concepts as the Dutch terms, according to the definitions I have used. In order to be absolutely sure that the definitions are a functional match in the closest way possible, more comparative law has to be conducted, something that went beyond the scope of this thesis. An advantage of functional equivalents is that the definitions and meaning of the translated terms can be understood by a native speaker, or found in dictionaries immediately.

Although this translation procedure should be used with care, as it does not work well for every possible term, it did not cause any problems for these particular translations.

As opposed to substantive law, procedural law does not refer to acts that are actionable. In the case of substantive law it would be problematic to opt for extensive interpretation, for example. For the terminology used here this is not as important, as long as the proceedings are clearly indicated. Still, I found that when there was no functional equivalent available, a neologism consisting of concise paraphrasing, or a *kernvertaling*, was most useful and often applied by the legal dictionaries I consulted. This is also the translation procedure I opted for when there was no translation available in sources at all. In my opinion this translation procedure is a good second, because the most important thing is to make clear what a term means and refers to.

Although a term refers to a specific concept in a specific field, I also found that there were several terms in the source language, Dutch, that can be used interchangeably. This is probably the result of different text types. Therefore, it often occurred that there were several Dutch terms that could be translated by one English functional equivalent, or paraphrasing.

Then there are also many terms that have multiple, yet different definitions. This means that one term can be used in different areas of law. Luckily this problem is more or less solved by the fact that this is a lexicon specifically for civil procedure terminology. I say more or less, because it can still be problematic, for example for *belanghebbende*. The term *belanghebbende* is used in specific civil procedure legislation to mean the *verweerder*, but the term also occurs in criminal law and administrative law. One has to know the context to see which definition is correct in that particular instance. The maker of the lexicon cannot know for which context the lexicon is consulted. Therefore, the maker of the lexicon has to make the meaning in which he or she understood this term for translation very clear. I have done so by adding definitions and commentaries. Other options are to give

examples in which the term is used, such as Van den End does, or to include the terminology in an explanatory text, such as Foster's work.

The most important outcome of this lexicon is that I believe, that in order for this legal lexicon to give good translation options for the reader, the commentaries and definitions must be included. The definitions and commentaries are necessary, in order to know how a specific term is used and whether or not the given translation is suitable for the context in which the reader is intending to use it. This thesis proves that a lexicon is merely an aid, and has to be consulted as such. Translations should not be mindlessly copied, but the commentaries added to each entry have to be carefully read as well. Only this way will the reader understand the usage of the terms, and only this way the translation will be a good one. Especially for the translation of terminology the comparison of definitions is necessary. Whenever there were more 'equivalents' than one found in the translations I checked, comparing definitions was the key to finding the (most) functional equivalent. But even more importantly, this method of comparison sifted out those translations that were actually incorrect in terms of the source term definition, because they referred to other concepts. Legal lexicons are thus of important value to translators and lawyers, and process of compiling a legal lexicon gives interesting insights in legal translation problems and possible solutions.

References

- Baker, Mona. *Routledge encyclopedia of translation studies*. London, United Kingdom: Routledge, 1998.
- Cao, Deborah. *Translating Law*. Clevedon, United Kingdom: Multilingual Matters Ltd, 2007.
- Curzon, L.B. *Dictionary of Law. Sixth Edition*. Harlow, United Kingdom: Longman, 2002.
- Dorst, Aletta G, Bert Weltens and Mike Hannay. *Van Tekst naar Text: Taal- en vertaalvaardigheid Engels*. Muiderberg, The Netherlands: Coutinho, 2014.
- Divorce/dissolution/(judicial) separation petition*.
<<http://hmctsformfinder.justice.gov.uk/courtfinder/forms/d008-eng.pdf>>.
- End, A. van den. *Juridisch-Economisch Lexicon*. Deventer, The Netherlands: Kluwer, 2010.
- Florijn, N.A. "Rechtstaal, lexicon en vertaling." *Recht en Vertalen II*. De Groot. Deventer, The Netherlands: Kluwer, 1993: 5-24.
- Foster, Tony. *Dutch Legal Terminology in English*. Deventer, The Netherlands: Kluwer, 2009.
- Foster, Tony. "KTV Workshop Notarieel Engels I Overdracht, Hypotheek, Volmacht 110414." October 2014. Powerpoint Presentation.
- Garner, Bryan A., ed. *Black's law dictionary. Eighth Edition*. St. Paul, Minnesota, United States: West Group, 2004.

Garner, Bryan A. *A Dictionary of Modern Legal Usage. Second Edition.* New York, NY, United States: Oxford University Press, 2001.

Gramley, Stephan. *The Vocabulary of World English.* London, United Kingdom: Arnold Publishers, 2001.

Grit, Diederik. "De vertaling van realia." *Denken over Vertalen Tekstboek Vertaalwetenschap.* Naaijken, Ton, et al. Nijmegen, The Netherlands: Vantilt, 2010: 189-196.

Groot, G.R. de. *Recht en vertalen II.* Deventer, The Netherlands: Kluwer, 1993.

Groot, G.R. de. "Een nieuw tweetalig juridisch woordenboek." *Recht en Vertalen II.* De Groot. Deventer, The Netherlands: Kluwer, 1993: 25-40.

Gubby, Helen. *English Legal Terminology: Legal Concepts in Language, second edition.* Den Haag, The Netherlands: Boom Juridische Uitgevers, 2007.

IATE – The EU's multilingual term base. <<http://www.iate.europa.eu>>.

Jackson, Howard. *Lexicography: An Introduction.* London, United Kingdom: Routledge, 2002.

Linguee | Nederlands Engels woordenboek (en ander talen).
<<http://www.linguee.nl>>.

Loonstra, C.J. *Hoofdlijnen Nederlands Recht.* Groningen/Houten, The Netherlands: Noordhoff Uitgevers, 2012.

Martin, E.A. and J. Law, eds. *Oxford Dictionary of Law.* Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2006.

Martin, Jacqueline. *The English Legal System 5th edition*. London, United Kingdom: Hodder Arnold, 2007.

McArthur, Tom. *Worlds of Reference: Lexicography, learning and language from the clay tablet to the computer*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press, 1986.

Munday, Jeremy. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications 3rd edition*. London, United Kingdom: Routledge, 2012.

Naaijken, Ton, et al. *Denken over Vertalen Tekstboek Vertaalwetenschap*. Nijmegen, The Netherlands: Vantilt, 2010.

Newmark, Peter. *A textbook of translation*. New York, United States: Prentice Hall, 1988.

Oxford English Dictionary Online. <<http://www.oed.com.ezproxy.leidenuniv.nl>>.

Rayar, L. "Het vertalen van het Wetboek van Strafrecht; aanzet tot een methodologie." *Recht en Vertalen II*. De Groot. Deventer, The Netherlands: Kluwer, 1993: 63-89.

Rosch, Eleanor, ed. *Cognition and Categorization*. Hillsdale, United States: Lawrence Erlbaum, 1978.

Sager, Juan C. "Terminology" *Routledge encyclopedia of translation studies*. Baker, Mona. London, United Kingdom: Routledge, 1998: 258-262.

Šarčević, Susan. *New approach to legal translation*. The Hague, The Netherlands: Kluwer Law International, 1997.

Šarčević, Susan. "Terminological Incongruency in Legal Dictionaries for Translation." <[http://www.euralex.org/elx_proceedings/Euralex1988/057_Susan%20Sarcevic%20\(Rijeka\)%20%20Terminological%20Incongruency%20in%20Legal%20Dictionaries%20for%20Translation.pdf](http://www.euralex.org/elx_proceedings/Euralex1988/057_Susan%20Sarcevic%20(Rijeka)%20%20Terminological%20Incongruency%20in%20Legal%20Dictionaries%20for%20Translation.pdf)>. n.d.

Schaafsma-Beverluis, E.L. *Boom Basics: Burgerlijk Procesrecht*. Den Haag, The Netherlands: Boom Juridische uitgevers, 2010.

Snijders, H.J., et al. *Access to Civil Procedure Abroad*. The Hague, The Netherlands: Kluwer, 1996.

Tiersma, Peter M. *Legal Language*. Chicago, United States: University of Chicago Press, 1999.

Van Dale Online Engels. Utrecht: Van Dale Uitgevers.
<<http://pakket7.vandale.nl.ezproxy.leidenuniv.nl:2048/zoeken/zoeken.do>>

Venuti, Lawrence. *The Translator's Invisibility A History of Translation*. London, United Kingdom: Routledge, 1995.

Venuti, Lawrence, ed. *The Translation Studies Reader Second Edition*. New York, United States: Routledge, 2004.

Vermeer, Hans J. "Skopos and commission in translational action." *The Translation Studies Reader Second Edition*. Venuti, Lawrence. New York, United States: Routledge, 2004: 227-238.